

Glas Crkve

Broj 32, travanj 2010.

SLUŽBENO GLASILO SAVEZA BAPTISTIČKIH CRKAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZNACI PRISUTNOSTI USKRSLOGA

O povijesnosti Kristova uskrsnuća mnogo se razpravljalo, pisalo, čak i prepiralo – prebrojavali su se anđeli, žene i svjedoci, istraživali potresi i pomrčine Sunca, ocjenjivala valjanost dokaza praznoga groba – dok je istodobno uskrsli Krist bio gotovo i neprepoznat, nekako gurnut u stranu i kao ostavljen negdje na nebu na koje je bio uznesen. Evanđelist Luka, međutim, koji je skloniji uporabi izričaja »Isus i dalje živi« umjesto klasične kršćanske konstatacije »Isus je uskrsnuo«, donosi na kraju svoga Evanđelja živopisnu pripovijest o emauskoj zgodi (Lk 24,13-35) u kojoj govor o *povijesnosti* uskrsnuća on više nastoji pretočiti u govor o *zbiljnosti* uskrsnuća. Nastojeći čitateljima posvijestiti način trajnoga i živoga Kristova obitavanja među njegovim sljedbenicima u pouskrsno vrijeme, pisac se poslužio danas nama neobičnom književnom vrstom, ali dobro poznatom njegovim tadašnjim naslovnici. Luka, naime, u svoj vješto složeni književni prikaz unosi tzv. scenu prepoznavanja (r. 31) – koja je kod grčkih klasičnih dramskih pisaca bila jednim od tri sastavna dijela antičke tragedije i najčešće njezinom ključnom prijelomnicom – kojom zorno nastoji pokazati na koji je način Krist i dalje djelotvorno prisutan među svojim.

Krist je prisutan *sada i ovdje* uvijek kada se događa Riječ, kada među njegovima započnu razgovori o njegovu poslanju, makar taj govor – kao kod putnika u Emaus – bio i neumjesno intoniran, izrastao u sumnjičavoj nedoumici pa čak i razočaranju oko uloge Uskrsloga u crkvi danas koja se ne snalazi u vremenu ignorantnom i konzumerističkom, novodopskom i postmodernističkom. Kao da se njegovi i danas nadaju »da je on onaj« koji je trebao pokazati što i kako dalje, a zakazao je. No poruka je piščeva da Krist upravo tada pristuplja i počinje poučavati, a srca slušatelja »gorjeti«. Događaj Riječi prvi je preduvjet prepoznavanja prisutnosti Uskrsloga.

Zajednici, okupljenoj oko Riječi, od Boga je dano da u gostu Isusu *prepozna* domaćina Krista, onoga koji predvodi blagovanje. U znacima uzimanja, lomljenja i dijeljenja kruha te izricanja blagoslova okupljena zajednica trajno *prepoznaje* prisutnost Uskrsloga. U antičkoj su se drami najuspješnijim scenama prepoznavanja smatrale one koje iznenada iskravaju iz naoko sasvim običnih događanja: šetnji, putovanja, razgovora, blagovanja oko stola ... Može li u tom smislu današnja crkva doživjeti susret s Uskrsnim upravo po znacima koji ukazuju na neposrednost i jednostavnost kršćanskoga života – kao što su Riječ i zajedništvo – ili joj pak ipak trebaju dogmatskiji i »liturgijskiji« znaci prepoznavanja, bez obzira kakvim bismo ih *~supstancijacijama i konsekracijama* pokušavali odrediti?

U emauskoj će zgodi Uskrsli odmah nakon prepoznavanja iščeznuti – kao da je i iščeznuće sastavni dio tog prepoznavanja – jer je svojim dao putokaz gdje ga i kako mogu ubuduće nalaziti: u govoru o Riječi, gorućih srca, zajednički i prisno okupljeni kao na blagovanju, spremni i na prihvatanje stranca ako je njegov govor također onaj o Riječi. Prepoznavanje kao sjećanje nije više prvotno, nego ono uvodi u *živi spomen* na Uskrsloga i postaje *doživljavanjem* (srca nam gore), *suživljavanjem* (njegovo je uskrsnuće i naše uskrsnuće, jer Bog je taj koji je otvorio oči vjere da možemo prepoznati Uskrsloga), *trajnim iščekivanjem* (on dolazi među nas u govoru o Riječi, u zajedništvu) i – *navješćivanjem* (pripovijedamo drugima o tome kako smo ga prepoznali).

Blagoslovljena neka nam je stoga prisutnost Onoga koji među nama i dalje trajno živi!

Ruben Knežević

Uskrsnje meditacije
str. 2

Fužine – Seminar iz propovijedanja
str. 5

Posjet njemačkog veleposlanika
str. 9

Počeci baptizma među Bunjevcima
str. 19

USKRŠNJE MEDITACIJE

Pogled vjerom

Kada za nas nastupa trenutak uskrsne vjere?

Kad začujemo Uskrsloga kako nas poziva po imenu!

Potpuno nam je jasno da za prihvaćanje Božića nije potrebna veća vjera od recimo vjere da je svijetom hodio bilo koji drugi značajan čovjek. Sva je tajnovitost začeca bila znana samo Josipu, ali ljudi koji su gledali tesarova sina kako veselo trčkara Nazaretom nisu u njemu zamjećivali neku veću neobičnost no u pastirova sina, iz susjedne kuće. Svega nekoliko mjeseci nakon Božića suočeni smo s drugim velikim blagdanom, još jednim događajem za koji se traži vjera. Uskrs. Tu je vjera ponešto drugačija od božićne. Vjeru da je moguć čovjek tijela svi imamo, jer imamo tijelo. Ali tvrdnja da je moguć čovjek duha zahtijeva vjeru utemeljenu na nečemu što nadilazi tjelesno iskustvo.

Na uskrsno su jutro žene vidjele Uskrsloga, ali im nije bilo dano prepoznati ga. Ne prepoznaje ga ni putnici u Emaus. O tome je riječ: tjelesne oči ne mogu vidjeti uskrsnu stvarnost. To im je skriveno. Tjelesne oči ostaju oblivene suzama zbog gubitka tjelesnoga. Traži se neki drugi pogled, druga perspektiva. Uskrsli je još za života poučavao da je »Okolo svjetiljka tijelu. Ako je oko tvoje bistro, cijelo će tijelo tvoje biti svijetlo; ali ako je oko nevaljalo, cijelo će tijelo tvoje biti tamno« (Matej 6,22-23). To »nevaljalo oko« tjelesno je oko koje vidi svjetlost ovoga svijeta, ali mu je skrivena svjetlost »Svjetla istinskog, koje rasvjetljuje svakoga čovjeka, (onog svjetla koje) dođe na ovaj svijet. Na svijetu bijaše, i svijet po njemu postade, i svijet ga ne upozna« (Ivan 1,9-10).

Čovjekova ograničenost da okom vidi »Svjetlo istinsko« tu, nažalost, nije iscrpljena. I čovjekova pamet ne može dokučiti Uskrsloga. Jer toj pameti, ma kako da se trudila, kolike god knjige napisala, koliko god rasprava vodila i ma kakav uvid imala, uvijek iznova izmiče ono što »na um čovječji nije došlo ...« Ne ono što um ne može procesuirati, nego ono što na um nije došlo. Jer ne može doći.

Otvoriti oči, prosvijetliti pamet, dano je samo Uskrsnom. I kad prelomi kruh, kad je pozva po imenu: »Marijo!« njima se otvore oči. Prepoznaje ga. Zato nedjeljno jutro, kad uplakane žene dolaze na grob, u neku ruku nije »povijesni događaj«. Jer ga se ne može zabilježiti. Koja (znanstvena) metoda može potvrditi da je on »bio

mrtav, a sada je, evo, živ« (Otkrivenje 1,18)? Tu se traži vjera. Evanđelisti nas uvjeravaju da nitko zapravo nije povjerovao toj vijesti. Pred praznim su grobom žene bile užasnute, a slušatelji njihova svjedočanstva imali su teškoća s njegovim prihvaćanjem. I nije tu dovoljna »vjera crkve« jer ona može samo prenijeti svjedočanstvo da su jednoga jutra neke žene isprve čule riječi anđela: »Nije ovdje! Uskrsen je, kao što reče«, a zatim vidjele »vrtlara« u kome za koji trenutak prepoznaše Učitelja. Kad se dogodio taj trenutak? Kad je jedna od njih čula svoje ime: »Marijo!« Kada za nas nastupa trenutak uskrsne vjere? Kad začujemo Uskrsloga kako nas poziva po imenu! Tada nam postaje jasno: moguć je čovjek Duha.

(Giorgio Grlj, Pastor BC Rijeka)

»opasnija« i kontroverznija za nas vjernike? Nije li ipak Isus umro na Golgoti, daleko od vjernika i bilo kakve primisli da se tu događa nešto zaista božansko? Bog umiruje, tješi, daje sigurnost nesigurnima, smisao onima koji žive bez smisla. A opet, prije križa Isusu teku »krvave suze« i nesiguran je. Ponajviše pak, na samome križu, osjećaj napuštenosti dovodi u pitanje smisao njegova života (*Bože moj, zašto si me ostavio?*). Gdje je tu utjeha, gdje je tu radost? Ili tu tek imamo pripovijest o čovjeku koji je sve svoje ideale i smisao svojega života izgubio time što je završio poput običnog razbojnika, a cijeloga je života boravio u neposrednoj blizini svojega Oca?

Pogledajmo ponovno. Isus umire na bezbožnom mjestu, dopušta da ga sve-

Bog na križu

Bog na križu okreće svaku našu samodopadljivu i samodostatnu logiku, jer je upravo Bog upotrijebio svijet, njegova najprljavija mjesta, njegov jezik kako bi donio spasenje i time rekao »Ovo je moje stvorenje«.

Uskrsno je vrijeme u našim zajednicama uvijek vrijeme radosti i slavljenja Boga zbog svega što je za nas na križu učinio. Radosni smo zbog oprostjenja grijeha koje nam je na križu podario, radosni smo poradi uskrsnuća, novoga života koji nam je obećan. Uistinu, naš odnos s Bogom ne bi bio moguć bez križa, a naša bi vjera bez uskrsnuća bila bezvrijedna, kako je to već naglasio apostol Pavao. No, što je s drugom stranom križa? Je li križ tek događaj u kojemu je ostvareno naše osobno spasenje i pomirenje s Bogom? Zanimarujemo li prečesto onu stranu križa koja je mnogo

tovna vlast pribija na križ i sudi mu, umire gdje vjerski velikodostojnici ne žele ni kročiti, biva proklet od Boga, umire smrću nevjernika, »svjetovnog« čovjeka. A opet, mnogi nam teolozi govore o tome da je upravo križ najveća objava Boga. Tu je Bog najviše pokazao kakav je on i što želi. Na križu nam je Bog pokazao da on prebiva na mjestima koja uništavaju svaku samopravednost i samodostatnost. Bog na križu okreće svaku našu samodopadljivu i samodostatnu logiku, jer je upravo Bog upotrijebio svijet, njegova najprljavija mjesta, njegov jezik kako bi donio spasenje i time rekao »Ovo je moje stvorenje«. On time donosi slobodu svijetu, čini ga mjestom svoga prebivanja, daleko od očiju onoga što se smatra dobrim i svetim.

Uskrsnuće se događa jedino po tom potpunom predanju onomu što smatramo da je nedostojno Božjega čovjeka. Novi, Božji čovjek i nova, Božja zemlja mogući su jedino u pouzdanju u Boga koji nam govori da će biti s nama ukoliko hodimo putem kojim je on krenuo. Božja se sloboda događa na mjestima koji su skriveni od svih pogleda.

(Zoran Grozdanov, Urednik teološke biblioteke »Ecumenica« pri Ex Libris, Rijeka)

Vijesti iz naših crkava

Krštenje u BC Mursko Središće

U crkvi u Murskom Središću održano je 8. studenoga 2009. krštenje. Crkva u Murskom Središću i varaždinska crkva već više godina surađuju na različitim projektima te upriličuju i zajednička krštenja, radujući se svakoj novoj osobi koja prihvati Krista kao svoga Spasitelja.

Krštene su tri osobe iz »BC Emanuel« Varaždin: Damir Horvat, Srećko Pejnović i Marin Šestak. Propovijedao je pastor Todd Dick iz M. Središća. Govorio je o Lidi-jinu obraćenju (Dj. 16,11-15) te o njezinu požrtvovnom služenju što je dovelo do obraćenja cijele njezine obitelji i nastanka crkve u njezinu domu. Slavljenje je vodio »Emanuel bend« iz Varaždina, a čin krštenja obavio je pastor Nikola Vukov. (J.Vukov/IBA/GC)

Duhovna radionica i krštenje u BC Zagreb

U subotu 14. studenoga 2009. u prostorijama BC Zagreb u Radićevoj ulici 30 dogodio se »Duhovni wellness«. Tim kreativnih mladih osoba napravio je okruženje i atmosferu poticajnu za opuštanje i usredotočavanje na Boga i njegovu prisutnost u našim životima.

U vremenu brzine i hitnosti bilo je to vrijeme koje je posjetiteljima omogućilo da zastanu i cijelo svoje biće usmjere na našeg Stvoritelja. Biblijski tekstovi, poticajne misli i molitve, glazba, mirisi, svijeće i dekoracija ne mogu se dosljedno pretočiti u tekst kao ni ono što se u ovoj interaktivnoj duhovnoj obnovi događalo između svakog sudionika i Boga. Ipak, izrazito pozitivne reakcije govore o tome da poticaji na molitvu za bližnje, divljenje Stvoritelju i onom što je stvorio, prepuštanje Bogu naših grijeha, strahova i oluja nisu ostali samo poticaji.

Iako forma »Duhovnog wellnessa« u Baptističkoj crkvi Zagreb nema tako dugu tradiciju kao neki drugi oblici štovanja, molitve i slavljenja događaj poput ovoga širom otvara vrata za sve one sličnoga karaktera koji će, nadamo se, uskoro uslijediti.

U nedjelju 15. studenoga Ana Zelić, Aron Doračić, Josip Turčić-Čukurit i Sara Brabec iz BC Zagreb (Radićeva 30) te Nikolina Markov i Roberto Gelo (BC Dubrava) javnim su krštenjem potvrdili svoju vjeru u Boga. Bio je to trenutak u kojem su se dvije zagrebačke baptističke crkve udružile u radosti prihvaćanja novih vjernika u svoju sredinu.

Starješina BC Zagreb, Željko Mraz u propovijedi »Nasljedovati Isusa u krštenju« postavio je pitanja: »Zašto krštenje?«, »Što je krštenje (i kako ga prakticirati)?«, te »Što poslije krštenja?«. Odgovori su proizašli iz biblijskih tekstova u Poslanici Rimljanima 6,3,4 i Evanđelja po Mateju 28,18-20.

Čin krštenja vodili su Steven Bell (BC Dubrava) i pastor Zdenko Horvat (BC Zagreb).

Prema uhodanoj tradiciji svečanom ali i veselom tonu ovog događaja doprinos je dao i zbor Nebo, a radostan događaj za dvije crkve zaokružen je toplim ugođajem i druženjem na domjenku. (M. Blažek/IBA/GC)

BC Mačkovec: Održan seminar iz upravljanja osobnim financijama

U Baptističkoj crkvi Mačkovec organiziran je 21. studenoga 2009. praktični seminar za one koji želi prepoznati i uz Božju pomoć primjenjivati biblijska načela upravljanja novcem, pod nazivom: »Kršćani i novac«. U doba globalne ekonomske krize, koja nije zaobišla ni našu zemlju, važno je prepoznati što Biblija uči o novcu kao i o tome kakav bi trebao biti kršćanski stav prema novcu. Predavanje se sastojalo od tri dijela: Principi upravljanja osobnim financijama; Potrošnja i dugovi; Štednja i ulaganja. Predavač je bio dr. Josip Surča.

U svakom su se vremenu ljudi suočavali s financijskim problemima što ih je dovelo u situaciju zaduživanja, a to je još više ograničavalo njihovu slobodu po pitanjima štednje, ulaganja i davanja. Danas je, u globalnoj ekonomskoj krizi, taj fenomen postao još izraženijim. Takva se situacija pokazala katastrofalnom po pitanju međuljudskih i duhovnih odnosa.

Dva američka autora, Howard Dayton i Larry Burket, shvatili su da je glavni problem upadanja u takve situacije nepoznavanje ili neprimjenjivanje biblijskih načela upravljanja financijama te su pokrenuli udrugu »Crown Financial Ministries« s namjerom educiranja ljudi u biblijskom pristupu upravljanja osobnim financijama. Na osnovu njihova istraživanja kao i svojih iskustava BC Mačkovec razradila je ovaj seminar i prikazala ga zainteresiranom slušateljstvu s ciljem pružanja ohrabrenja u preuzimanju konkretnih koraka k financijskoj slobodi. Seminaru je prisustvovalo oko 60 osoba. Seminar nije predviđen kao udžbenik iz financijskog upravljanja, nego radije kao prikaz osnovnih načela upravljanja osobnim financijama s biblijskog i praktičnog aspekta. Audio zapis seminara u mp3 formatu kao i PowerPoint prezentaciju može se naručiti SMS-om na: 092 2110 727 ili na e-mail: dperas@inet.hr (poruka treba sadržavati ime i prezime i adresu).

(D. Peras/IBA)

Koncerti Charllene Hiller

Charllene Hiller održala je koncerte duhovne glazbe u Mošćenici (14. studenoga 2009.), Kutini (15. studenoga) i Pakracu (6. prosinca). Dobri ritmovi, lijepe melodije i nadasve širenje Riječi Božje kroz glazbu bila su glavna obilježja ovih koncerata, na kojima je zajedno nastupao i slavljenički tim iz Mošćenice – svirači, pjevači i tehničari na mikseti i kompjutoru. Sigurni smo da Božja Riječ nije otišla prazna i molimo se da ona urodi plodom i dovede do obraćenja duša.

Charlene Joy Hiller rođena je u Kanadi, odrasla u kršćanskoj obitelji u kojoj se često pjevalo. Učila je svirati klavir i flautu, vježbala glas te je u crkvi pjevala u zboru i bila voditelj slavljenja. Zajedno s mužem i djecom došla je 1999. u Hrvatsku te služe kao misionari u Kutini. Evangelizacijski surađuju i s drugim baptističkim crkvama, posebno s BC Mošćenica, čijim su i članovima.

Cijeli je koncert bio mješavina hrvatskih i engleskih pjesama s tekstom prijevoda postavljenim na zidu. Mnogi su ostali razdragani slušajući u ponekim skladbama nježne dječje glasove kako proslavljaju Boga. Bili su to glasovi Rebecce i Nathana Hillera koji već od malih nogu poput svoje majke Charllene žele pjevanjem proslaviti Krista.

Pozitivna reakcija ljudi, a naročito želja za naviještanjem i proslavljanjem Krista i dalje stoji u nama i motivira nas da s koncertima nastavimo i dalje. Tako se u skoroj budućnosti očekuju koncerti u Čakovcu, Osijeku i Požegi. (D. Salijev/IBA)

BC Rijeka: ZaŠto – ZAJedničko ŠTOvanje

Nakon poduže stanke ZaŠto?! se vratio u naš grad. Udruga Mladi za Krista, tj. MZKovci, ponovno su započeli s organiziranjem ZAJedničkih ŠTOvanja. Iako je ZaŠto?! prvotno bio osmišljen za mlađu populaciju, zanimljivo je da je privukao pripadnike različitih generacija. Drago nam je da se to nastavlja te da različite generacije i različite skupine ljudi prepoznaju duhovnu vrijednost u ovakvom načinu zajedničkog štovanja. ZaŠto?! se održava u BC Rijeka, a vrata su otvorena svim zainteresiranim.

Prvi ovosezonski ZaŠto?! održan je 25. 10., a drugi je bio u nedjelju 22. 11. ZaŠto?! je oba puta bio tako koncipiran da se zajedničko druženje sastojalo od više segmenata te su sudionici sami mogli odrediti i izabrati u kojoj mjeri žele sudjelovati. Tema prvoga ZaŠto?! bila je »Pogled u sebe«, a drugog »Pogled oko sebe«. Sudionici su prvo samostalno prolazili kroz 4 interaktivne postaje, a zatim su svi zajedno uz bend Kristina mogli nastaviti štovanje Boga uz glazbu.

Evo što su rekli neki od putnika koji su se odvažili na ovaj oblik duhovnog putovanja: »Svidio mi se duhovni izazov koji je stavljen pred mene, a posebno način na koji je to učinjeno - način koji meni daje dovoljno prostora i slobode.«

»Posebno mi se svidjela postaja "Egzamen" i to što sam mogla uzeti karticu sa sobom doma. Nešto sam novo naučila i sada mogu o tome nastaviti razmišljati i dalje.«

»Kad će biti sljedeći ZaŠto?! Jedva čekam!« (I. Dragaš/IBA)

Posjet Vojvođana baptističkim crkvama u Andrijaševcima i Cerni

Baptističke crkve u Subotici i Ljutovu (Vojvodina) povijesno su povezane preko Tome Dobutovića koji je redovno posjećivao taj vojvođanski kraj, a ta je povezanost pojačana i rodbinskim vezama. Sve su to razlozi za posjet vjernika iz ovih dviju vojvođanskih crkava baptističkim crkvama u Andrijaševcima i Cerni, koji je obavljen 22. studenoga 2009.

Kako bi korist od posjeta bila veća, gosti su se podijelili u dvije grupe te posjetili na jutarnjoj službi i BC Andrijaševci i BC Cernu. Svojim su doprinosima i porukom iz Riječi Božje svjedočili iskrenu vjeru u Spasitelja Isusa Krista te zagrijali i ohrabрили srca okupljenih. Vrijedne domaćice pripremile su dovoljno hrane za sve što je omogućilo uživanje u zajedničkom ručku i razgovoru. Bila je to prilika za ponovni susret sestara i braće koji se dugo nisu vidjeli, ali i za dogovor o nekim budućim posjetima. Prva je takva prigoda nadolazeća proslava 70. godišnjice Baptističke crkve u Ljutovu koja će biti obilježena 13. prosinca 2009.

Poslije podne, s početkom u 17 sati, većina vjernika iz BC Andrijaševci i BC Cerna uživala je u koncertu Vojvođana koji je održan u Crkvi Božjoj u Vinkovcima. Želja je svih da se uskoro dogodi novi susret. (D. Dobutović/IBA)

BONORECORDS
WWW.BONORECORDS.COM

Fužine: Langham seminar iz propovijedanja

U organizaciji Baptističkog instituta i Langham Partnership Internationala održan je 25. – 28. studenoga 2009. u kući Međunarodnog centra za život u Fužinama četvrti po redu seminar iz biblijskoga propovijedanja. Seminaru je prisustvovalo 25 sudionika iz Hrvatske i Srbije.

»Ovim se seminarom želi pomoći ljudima da propovijedaju Bibliju, tako što će najprije razumjeti tekst i zatim ga pretvoriti u dobru propovijed. Činimo to zato što želimo da se u Hrvatskoj i Srbiji razvije biblijsko propovijedanje. Prisutni pastori i studenti, kao i oni koji u tome sudjeluju a da nisu dio nekoga formalnog obrazovnog procesa, žele vjerno i djelotvorno tumačiti Bibliju,« rekao nam je Dominic Smart, predavač na ovom seminaru. Program je vrlo intenzivan i naporan, a uključuje predavanja i rad u malim grupama.

»Langham preaching«, kao dio šire inicijative, provodi se u mnogim zemljama. U nekima od njih nema mnogo mogućnosti za biblijsko obrazovanje pa ovaj projekt izlazi u susret tim potrebama. Iz nekih zemalja studente upućujemo na daljnju izobrazbu u institucije koje im to mogu pružiti kako bi se oni poslije vratili u svoje zemlje opremljeni za propovijedanje Božje riječi. 'Langham literature' također pridonosi istomu cilju time što pomaže oko prevođenja dobre teološke literature na mnoge jezike koja potom služi kao pomoćno sredstvo pastorima i propovjednicima', zaključio je Smart. (IBA)

Pastoralni centar Čakovec: ABeCeda evangelizacije

U Pastoralnom centru u Čakovcu održan je od 4. do 6. prosinca 2009. seminar pod nazivom »ABeCeda Evangelizacije«. Glavni je govornik bio prof. dr. Johannes Reimer.

Profesor Reimer rođen je 1955. godine u Rusiji i odrastao je u sovjetskom selu za njemačke manjine. Odgojen je u ateističkom duhu i bio je jedan od voditelja omladinske komunističke organizacije u svojoj školi. Nakon rasprave s kršćanima koje je trebao odvratiti od vjere, on je sam postao vjernikom. Nakon mnogih evangelizacija, knjiga, poučavanja, predavanja, muka i uspjeha podijelio je s okupljenima svoja iskustva stečena i provjerena na terenu. U tri večeri provedene u zajedništvu, slavljenju i razmišljanju o evangelizaciji dotaknuo se triju važnih točaka evangelizacije: Isusa Krista kao glavnog primjera i utemeljitelja evangelizacije, potrebe izgradnje povjerenja u našem društvu (da riječi slijede i djela) i potrebe da vjerujemo kako riječi izgovorene u srca ljudi mogu donijeti promjene. Glazbeno su susret popratile grupe za slavljenje iz Calvary Chapel Čakovec, BC Mačkovec i BC Pušćine. Susret je bio vrlo potreban i koristan jer je osvežio naše možda zaboravljene i iskrivljene temelje i predodžbe koje smo imali o evangelizaciji.

Svi koji nisu mogli prisustvovati ovom izvrsnom susretu mogu materijale i zvučne zapise s predavanja preuzeti na:

www.bcp.hr/etf_data/Reimer_ABeCeda_Evangelizacije_1_091204.pdf
www.bcp.hr/etf_data/Reimer_ABeCeda_Evangelizacije_2_091205.mp3
www.bcp.hr/etf_data/Reimer_ABeCeda_Evangelizacije_3_091206.mp3

Za one koji žele imati predavanje o misiologiji koje je prof. dr. Reimer održao za polaznike izvanrednog studija kršćanske pedagogije u Čakovcu neka se jave na info@bcp.hr (P. Horvat/IBA)

Zagreb: Sastanak radne skupine za vjeronauk

U Zagrebu je 2. prosinca 2009. održan sastanak dijela Izvršnoga odbora SBC u RH i radne skupine za vjeronauk predvođene koordinaticom Svjetlanom Mraz. Cilj je sastanka bio analizirati trenutno stanje u izvođenju nastave vjeronauka, locirati slabosti i predložiti korake za poboljšanje nastavnog procesa.

Timothy Špičak, predvođeci molitvu, ukazao je na potrebu da odrasli preispitaju svoje ponašanje prema najmlađima u smislu prihvaćenosti kako je to bilo u Isusa – jer ponekad mnoštvo obveza ne ostavlja vremena i prostora za zapažanje najmanjih.

Svjetlana Mraz u uvodnom je izlaganju izvijestila o dobroj višegodišnjoj suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje koja prati izvođenje vjeronauka kao i skupove stručnog usavršavanja vjeroučitelja, a polaznicima izdaje potvrde o sudjelovanju. Izvijestila je također o suradnji s Evanđeosko pentekostnom crkvom i njihovim timom za vjeronauk te o stanju vjeronauka u crkvama članicama SBC u RH, a na temelju zaprimljenih izvješća.

Budući da je cilj vjeronauka kvalitetan odgoj u vjeri, a vjeronauk se uklapa u strategiju djelovanja SBC u RH, pokušalo se locirati slabe točke u lancu dobrog izvođenja vjeronauka i postizanja njegovih ciljeva. Izuzetno je važno da vjeroučitelji prije svega budu odgojitelji u vjeri, za što je nužan osobni duhovni rast, a tek onda predavači i ocjenitelji – kako vjeronauk ne bi bio samo jedan od školskih predmeta, nego prije svega sredstvo odgoja i promocije punine ljudskosti u svakom djetetu. Prepoznat je trud koji vjeroučitelji ulažu kao i žrtva koju podnose dok su (uglavnom nedjeljom za trajanja bogoslužja) s djecom na nastavi. Spomenuti su dobri primjeri kada su djeca sama sebe ocjenjivala i time pokazala veću zrelost nego da samo pasivno primaju ocjenu drugoga. Želja je onih koji brinu za izvođenje nastave vjeronauka da djeca koja ga pohađaju svojim ponašanjem u školi i društvu posvjedoče o usvojenome.

Posebno je naglašena važnost uloge pastora u ohrabrivanju vjeroučitelja i zato je dogovoreno da se u skoroj budućnosti organizira susret vjeroučitelja i pastora kako bi se svima posvijestila važnost vjeronaučne formacije djece kao dio zajedničkog napora što uključuje i roditelje, ali i crkvenu zajednicu u cjelini. Pozivaju se oni koji osjećaju Božji poziv za taj rad da se jave kako bi ih se usmjerilo u njihovu daljnju obrazovanju za tu prevažnu službu. (IBA)

BC Osijek: Inauguracija pastora Tome Magde

Osječka je baptistička crkva 6. prosinca 2009. na svečanom bogoslužju dobila svoga novoga/starog pastora u osobi Tome Magde. Pastor Magda, po završetku svoga mandata kao predsjednika Europske baptističke federacije i boravka u Čakovcu, vratio se u Osijek i preuzeo službu pastora crkvi kojoj je i prije služio.

Na bogoslužju koje je vodio Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH, crkveni je prostor bio ispunjen do posljednjeg mjesta. Pjevanje su predvodili Tomislav Slišković te Matej i Andrea Kligl čija je služba pvela zajednicu u radosno proslavljanje Gospodina.

Skupu su se obratili i uputili riječi potpore novome pastoru biskup Crkve Božje i predsjednik Protestantskoga evandeoskog vijeća Josip Jendričko koji je, nadahnut Pavlovim riječima iz poslanice Filipljanima, pozvao na zajedničko slavljenje Gospodina. Krešimir Šimić, član Prezbiterija Evandeosko pentekostne crkve, potaknut riječima Ivana Krstitelja koji je rekao da se on, Ivan, mora uma-njivati da bi Krist mogao rasti, poručio je crkvi: »Rastite i vi, jer vaš rast znači i naš rast.« Prof. Aleksandar Birviš, parafrizirajući tekst iz Izaije proroka 27. poglavlja, pozvao je Osijek, dugogodišnje članove crkve, one koji su prihvatili službu po odlasku p. Magde, one koji su zajednici pristupili u međuvremenu, omladinu i djecu da se raduju zato što se 'nismo sabrali zbog ljudi, nego zbog Krista Spasitelja.'

Propovijedao je p. Giorgio Grlj koji je u propovijedi istaknuo nužnost da oni koji žele propovijedati Riječ Božju moraju biti ljudi posvećeni osami, šutnji, molitvi i postu – poput prorokice Ane u Hramu ili Ivana Krstitelja u pustinji – jer ako su stalno s ljudima govorit će riječi ljudske. Ako stalno govore neće čuti. Ako ne traže, neće dobiti. Ako ugađaju svome tijelu, štetovat će duh.

Čin postavljanja pastora u službu vodio je p. Željko Mraz. Za blagoslov obitelji Magda molio je p. David Dobutović iz Andrijaševaca, a za službu p. Magde molio je p. Giorgio Grlj.

U prigodnom je slovu pastor Magda iznio dva prioriteta u radu zajednice: izaći iz prostora koji je svojom nefunkcionalnošću predugo formirao mentalitet zajednice i aktivirati potencijale koji se kriju u pojedinim vjernicima. Zaključio je riječima: »Neće svi koraci biti laki i bezbolni ali ih je nužno poduzeti ukoliko želimo da grad Osijek i šira okolica imaju koristi od našega postojanja.« (IBA)

BC Varaždin: novi đakoni

13. prosinca 2009. održana je svečanost rukopologanja trojice braće za đakone BC 'Emanuel' u Varaždinu. Uz uvodni pozdrav i radosno slavljenje Boga novim pjesmama, svečanosti su nazočili predstavnici SBC u RH, potpredsjednik Ladislav Ružička i glavni tajnik Željko Mraz te pastor Steven Bell iz BC Dubrava (Zagreb).

Pastor Ladislav Ružička govrio je o služenju drugima darovima i sposobnostima koje nam je Bog svima podario. Naglasio je kako se istinska veličina i autoritet ne stječu silom i vladanjem nad drugima, nego poniznim, dragovoljnim i radosnim služenjem po uzoru na Gospodina Isusa, koji nije došao da mu služe, nego da spremno i ponizno služi drugima (Mt 9,33-37; usp. Iv 13,1-15).

Rukopoložena su braća Miljenko Novak, Mihael Bermanec i Saša Zavrtnik. Molitvu za njih i njihovu službu molili su pastori Željko Mraz, Steven Bell i Nikola Vukov, a pastor Ružička molio je da Bog blagoslovi crkvu. Zajedništvo je nastavljeno uz ručak u restoranu, a bogoslužje je završeno posjetom Novome Marofu i molitvom za uspješnu službu koja se odvija u novome prostoru za okupljanje vjernika. Crkva u Varaždinu ohrabrena je novim službenicima koji svoju posvećenost Kristu pokazuju već dulje vrijeme obavljajući razne službe na blagoslov cijeloj zajednici.

(J. Vukov/IBA)

Tako i đakoni treba da su časni, ne dvolični, ne skloni mnogom vinu ni nečasnu dobitku, imajući tajnu vjere u čistoj savjesti. I neka se najprije preispitaju, pa onda, budu li besprigovorni, neka obavljaju službu. 1 Tim 3,8-10

BC Mošćenica: Krštenje

Kako javlja Andrew-Peter Špičak iz Mošćenice, »Gospodin ih je vrlo obradovao novom članicom zajednice – sestrom Borkom Šuica.« Ona je svoju vjeru javno posvjedočila krštenjem 20. prosinca 2009. Bila je to prava uvertira u predblagdansko ozračje sjećanja na rođenje »Nebeskega Dara«. Mario Mikulić, jedan od đakona BC Mošćenica, vodio je svečano bogoslužje na kojemu su okupljeni vjernici iz Petrinje, Mošćenice i Siska zajedno slavili Gospodina. Tijekom službe, glazbenici i recitatori (D. Tomanić, S. i G. Goga, D. Berlančić, M. Goga, A. P. Špičak, C. Hiller) svojim su doprinosima obogaćivali program.

Pastor Miško Horvatek propovijedao Riječ, a zatim – u radosnom ozračju – pristupio činu krštenja sestre. Đakon David Berlančić molio se tražeći Božji blagoslov, kako za sestru Borku, tako i za cijelu njezinu obitelj koja još ne poznaje Gospodina.

Zajedničkom Večerom Gospodnjom bogoslužje je privedeno kraju, a druženje je nastavljeno zajedničkim ručkom. Prema riječima A. P. Špičaka, njihova je molitva da ih »Gospodin sve ohrabri ribarenjem u uzburkanom svijetu kako bi još mnogi našli mir svojim dušama«. (IBA)

BC Mošćenica: Božićno slavlje

Na samu Badnju večer okupilo se u mošćeničkoj crkvi mnoštvo vjernika kako bi se podsjetili na onu noć kada je Isus Krist došao na ovaj svijet. Bogatome božićnom programu posebno su pridonijeli djeca i mladi koji su svojim igrokazima slikovito prikazali događaje vezane uz Isusovo rođenje, nastojeći prenijeti glavne misli i osjećaje protagonista tih događanja. Također su svojom glumom pobliže prikazali dojmove i stavove današnjega suvremenog čovjeka prema Božiću. Upravo se na to svojom porukom nadovezao govornik Andrew-Peter Špičak. Govorio je o našim brigama oko Božića. Mnogima je važno imati najljepše ukrašenu kuću, najluksuzniju večeru. Neki su spremni potrošiti ogromne količine novca za kupnju darova kojima nastoje zadiviti svoje najmilije. Međutim, Bog se u ono vrijeme brinuo za sasvim nešto drugo:

za ostvarenje proročanstava koja je davno uputio preko svojih proroka, a odnosila su se upravo na Kristovo rođenje. Brinuo se i za svojega Sina dok je još bio maleno djetesce. Bog isto tako brine i za nas. Prvenstveno se to vidi kroz činjenicu što je njegov Sin umro za grijeh čovječanstva, tako da svaka osoba koja preda svoj život Kristu bude spašena od vječne muke i smrti. Cijela služba bila je prožeta i pjevanjem tradicionalnih božićnih pjesama. Djeca su se na kraju obradovala primljenim poklonima, ali nitko ne bi smio zaboraviti najljepši poklon koji nam Bog nudi svaki dan, a ne samo o Božiću – spasenje po Isusu Kristu. (D. Salijev/IBA/GC)

BC Karlovac: Božićna događanja

Božićna su događanja započela s najmlađim polaznicima vjeronauka koji su u subotu 19. prosinca 2009. imali provjeru znanja i druženje s pastorom Ružičkom. U zadanom testu pokazali su odlično znanje te kao uvijek oduševili svojim iskrenim dječjim razmišljanjima o smislu Božića. Uslijedilo je veselo druženje. Na taj je način u predbožićnom ozračju obilježen kraj školskog polugodišta.

Baptistička crkva Karlovac organizirala je 23. prosinca Božićni koncert glazbene skupine Votum u gradskom kazalištu 'Zorin Dom', pod nazivom »Slava Bogu na visini, a na zemlji mir«. Prisustvovalo je oko 300 posjetitelja. Svrha koncerta bila je ljudima prenijeti pravi smisao Božića te kroz božićne pjesme i kratke poruke podsjetiti prisutne na pravi razlog slavlja dana Kristova rođenja. Jedna od pjesama kaže: "Božić nije Božić bez Isusa". Uz obilje stola, okićenu jelku, ugodnu

atmosferu te obiteljsko okupljanje često zaboravimo pravi razlog slavlja, najveći dar koji smo mogli primiti, Spasitelja Isusa Krista. Uz grupu Votum nastupio je i trio iz Baptističke crkve. U svečanoj atmosferi proslavljen je novorođeni Spasitelj.

24. prosinca, na Badnjak, održana je božićna svečanost u karlovačkoj crkvi. Okupljeni su radosnih srca slavili Boga uz drage im božićne pjesme: »Idi kaži«, »Emanuel«, »Božićna priča«... Obnovljeni zbor, u koji su se uključili novi ljudi koji odnedavno posjećuju službe ali i članovi koji se dosada nisu odvažili nastupiti, izveo je dvije pjesme. Bilo je to veliko ohrabrenje, blagoslov i poticaj Duha da se ne odustane. Propovijed o rođenju Spasitelja bila je protkana razmišljanjima djece o doživljaju Božića, jer kraljevstvo nebesko i trebamo primiti baš poput male djece. Njihov suvremeni dramski prikaz Josipa i Marije u štalici sve je i nasmijao i rasplakao.

Na Božićno su se jutro vjernici okupili u Baptističkoj crkvi Duga Resa u novouređenom interijeru. Puno je truda uloženo da se zidovi svježe olice u vesele tonove i postavi novi sag. Na jutarnjoj službi mnogi su se rado uključili svojim priložima, svjedočanstvima i čestitkama. Boga smo slavili punih srca, u pravoj obiteljskoj atmosferi, posebno radosni zbog onih koji su obnovili svoj odnos s Bogom, a to i jest poruka dolaska Spasitelja u ovaj svijet. (D. Juratović/M. Ogrizović/IBA)

Doček nove godine u Zelenoj dolini

Mladi iz baptističkih crkava u Mošćenici i Petrinji zajedno su sa svojim prijateljima i mladima iz drugih zajednica samoinicijativno organizirali doček nove godine u Zelenoj dolini. 31. prosinca u poslijepodnevnom satima počelo je okupljanje. Vrijeme je proteklo uz smijeh, pucanje petardi, igranje raznovrsnih društvenih igara i gledanje filma. Nova godina dočekana je uz tortille i vatromet. Kako navodi D. Salijev, »uza sav zabavni sadržaj prisjetili smo se u onom ozbiljnom dijelu dočeka cijele prošle godine. Razgovarali smo o tome koliko smo zadovoljni prošlom godinom, što nam je pošlo od ruke, a što nije i gdje je u svemu tome Bog. Zaključili smo da što god se zbilo u prošloj godini i općenito u prošlosti Bog ne drži protiv nas

dokle se god iskreno kajemo i konstantno idemo naprijed prema cilju – nagradi koju imamo u Kristu Isusu.

Zajedno smo se molili da ništa u ovoj novoj 2010. godini ne bude prepušteno slučaju. Drugim riječima, želimo da u novoj godini našim životima upravlja isključivo Bog, da ostavimo prošlost ondje gdje ona jest, da što više čeznemo za Bogom, dopuštajući mu da iznova obnavlja naš Duh.« Spontani rastanak zbilo se u ranim večernjim satima Nove godine. (D. Salijev/GC)

BC Cerna: Zajedničko bogoslužje

Prošlo je već oko 15 godina kako se započelo sa zajedničkim sastancima triju ceranskih crkava. Sastanci se održavaju posljednje nedjelje u mjesecu i to svaki puta u drugoj crkvi. Ovaj je mjesec sastanak održan u Baptističkoj crkvi koja je 27. prosinca 2009. bila pretijesna primiti sve pristigle goste.

Služba je započela zajedničkim slavljenjem kroz pjesmu, čitanje psalma i molitvu. Po prvi je puta voditelj programa bio Daniel Krizmanić. Po učesnicima, koji su bili uglavnom mladi i djeca, vidi se da naše crkve imaju budućnost. Ceranski pjesnik, brat Mato Godanj, posebno je za

ovu prigodu napisao pjesmu pod naslovom »Naši zajednički sastanci«. U njoj zanimljivo primjećuje: Da bi se od svijeta mogli obraniti / Jer imali smo primjedbenu tužnu / Samo ste skupa kad koga treba sahraniti / I to je pružalo sliku ružnu, te potom nastavlja: Da se svatko zatvori u svome kutu / To ne odgovara Kristovu putu / Jer Kristova poruka stoji / Po ljubavi će svijet poznati da ste moji ...

Uslijedili su glazbeni doprinosi mladih iz Crkve Isusa Krista, Hermine s djecom iz Kristove Duhovne Crkve, dječjeg zbora iz Baptističke crkve Andrijaševci i Andree Cesara koji je otpjevao solo pjesmu.

Poruku iz Božje riječi na tekst iz Mt 2,1-12 dao je Toma Magda, osječki pastor i predsjednik SBC u RH. Izrazio je svoju radost što je opet u Cerni na zajedničkom bogoštovlju i svoju nadu da će to biti češće sada kada je opet u Osijeku. Naglasio je važnost što su mudraci (nežidovi) došli baš s Istoka i potražili Isusa. Matej piše svoje evanđelje u doba kada dolazi do prve kontroverze u crkvi, do mogućnosti da se crkva raspadne zbog pitanja o tome mogu li pogani biti dio crkve ili ne. Tko može biti dio Božje crkve? Mogu li i oni drugi biti kao mi i, ako mogu, na koji način? I danas je to pitanje isto, nije se promijenilo: postojimo mi i neki drugi. Božja ljubav u Isusu Kristu došla je za sve ljude. Mudraci predstavljaju sve one koji nisu iz židovskoga naroda. Bog poručuje preko mudraca da je otvorio vrata svim ljudima, svi su dobrodošli u njegovu crkvu. Prvi Božić donosi nam sliku Isusova dolaska u ovaj naš strašni svijet i pruža jedan novi, drugačiji svijet koji se temelji na ljubavi. To je svijet o kojemu su proroci sanjali, u kojemu nema nasilja, gdje vlada pravda i Božji je grad otvoren svima.

U nastavku večeri uživali smo blagoslove zajedništva uz kolače koje su pripremile vrijedne ruke domaćica. Osjetio se posebni »božićni« duh, a to je duh jedinstava u Isusu Kristu koji nas je osvojio svojom ljubavlju. (D. Dobutović/IBA/GC)

BC Sisak: Odlazak u misiju

U sisačkoj baptističkoj crkvi 'Betel' održana je 10. siječnja 2010. služba poslanja Tee Deak za misijsku radnicu u Bosni i Hercegovini. Ovo nije prvi puta da je crkva iz Siska aktivna u misiji i poslanju misijskih radnika izvan Siska. Međutim, ovo je ipak prvi put da crkva iz Siska šalje misionara u drugu zemlju, što je cijeloj svečanosti dalo poseban značaj.

Tea će kao misijski radnik služiti u Baptističkoj crkvi »Nova Nada« u Tuzli, kao voditelj projekta Wave (Val). Wave je projekt koji ima za cilj otvaranje lokalne crkve u susjedstvu i dijeljenje Božje Riječi kroz praktičan primjer služenja. Za sada je to

služenje ograničeno na besplatne tečajeve engleskog jezika, ali se u budućnosti planiraju i drugi oblici služenja. Tea je poslana u misiju i uz blagoslov SBC u RH. »Sretni smo da sa svom braćom i sestrama u Hrvatskoj možemo podijeliti ovu vijest. Molimo vas da Teu podržite u svojim molitvama«, riječi su sisačkoga pastora Miloša Komanovića. (IBA)

BC Mačkovec: Niz tribina »U potrazi za istinom«

U mačkovečkoj je crkvi 3. do 6. veljače 2010. održan niz tribina pod zajedničkim nazivom »Potraga za istinom« na kojoj su brojni gosti imali prigodu čuti četiri izvanredna predavanja koja su iz kršćanske perspektive progovorila o vrlo aktualnim temama.

Dr. Todd Dick govorio je na temu »Je li sve u rukama sudbine?« dotaknuvši se time nekih svakodnevnih stvari koje nam se događaju pa do onih mnogo ozbiljnijih kao što su katastrofe i nesreće te je ponudio

prisutnima kršćanski put promjene koji Bog može učiniti u životu čovjeka.

Miloš Komanović, pastor BC Sisak, govorio je o temi »Zvijezde govore«. Horoskope nalazimo svugdje oko nas i brojni ljudi pokušavaju otkriti svoju budućnost putem astrologije ili karata dok se na našim televizijama pojavljuju brojni vidioci koji ljudima otkrivaju njihovu sudbinu. Pastor Komanović govorio je o podrijetlu astrologije, opasnostima koje vrebaju za one koji se u nju upuštaju kao i o posljedicama.

Dr. sc. Stanko Jambrek adresirao je temu zračenja koja je postala vrlo aktualna nakon zbivanja u školi u Šenkovcu. Događanja u toj školi učinila su da se strah uvukao u zaposlenike škole kao i u roditelje djece koja polaze tu školu. S. Jambrek odgovarao je na pitanja ljudi s znanstveno povijesnoga, ali i kršćanskog stajališta.

Dr. Ondrej Franka pozvao je ljude uvidjeti razliku između ljudskog napora da riješi svoja pitanja i božanskog rješenja u Isusu Kristu. Isus je rekao: »Upoznat ćete istinu i istina će vas osloboditi.« Odluka je istine da uvijek oslobađa. (B. Lesar/IBA)

Molitveni tjedan 2010. u baptističkim crkvama u Hrvatskoj

Završio je molitveni tjedan koji je, pod naslovom, 'Ribari i ribiči', započeo u ponedjeljak 4. siječnja, a završio u nedjelju 10. siječnja. Materijal za molitveni tjedan ove je godine pripremila dr. sc. Ksenija Magda i kroz sedam meditacija povela molitelje u razmišljanje o zadatku koji stoji pred svakim Kristovim sljedbenikom i Kristovom Crkvom.

Vjernici su se svakoga dana okupljali i zajedno molili. »Ti su molitveni susreti i te kako pridonijeli produbljivanju zajedništva među vjernicima naše crkve«, naglasio je pastor Darko Mikulić iz Slavonskoga Broda te dodao kako su se svake večeri okupljali po domovima vjernika i po preporuci SBC u RH molili za svoga partnera, Baptističku crkvu u Malešnici.

U Mačkovcu su, prema riječima pastora Nenada Kovačevića, molili svakoga dana uz veliki odaziv vjernika. Uz redovite večernje molitve u crkvi imali su i jutarnju molitvu u 6:30 i 9:00 sati. Uz molitvu za svoga molitvenog partnera (pakračku crkvu) koju će nastaviti i tijekom godine, molili su i za crkve u pojedinim dijelovima Hrvatske.

Siračka baptistička crkva, boreći se kao i mnoge druge s lošim vremenom koje se baš tih dana sručilo na Hrvatsku, ustrajno je molila u crkvi za malu zajednicu u Piškorevcima. Zahvalni su Bogu za novootvorene komunikacijske kanale u SBC u RH. »Zahvalni smo i za skoro stotinjak (s djecom) članova koji su poniknuli u ovoj crkvi, a danas služe u mnogim crkvama širom Hrvatske, a i šire«, rekao je pastor Franjo Špičak.

Vrhunac molitvenog tjedna u Sisku, nadahnut poticajnim tekstovima iz pripremljenog materijala obilježen je odlukom da se Tea Deak podrži kao misijski radnik u Tuzli, a pastor Miloš Komanović posjetio je tijekom tjedna i molitvenog partnera, Baptističku crkvu u Pušćinama te dogovorio niz predavanja o odnosu kršćanstva prema astrologiji.

U Splitu su vjernici molili u tri skupine u raznim dijelovima grada. Zajednički su molili za crkvu 'Betanija' u Čakovcu. »Sviđa nam se ovaj način moljenja, jer smo svoje molitve mogli fokusirati na konkretne potrebe – u ovom slučaju za naše sestre i braću u Čakovcu. Posebno je osvježenje za nas u Splitu predstavljao ove godine dan zajedničkoga slavljenja, kad smo svoje misli mogli svratiti sa svojih potreba i problema i uzdići ih k Bogu«, riječi su pastora Dražena Radmana.

I u svim ostalim crkvama širom Hrvatske svaka je večer protekloga tjedna bila posvećena međusobnom zajedništvu, a kroz molitvu i zajedništvo s Gospodinom. Posebna je pozornost pridana molitvi za one segmente vizije SBC u RH, koji se kroz uključanje mnogih tiču programa razvoja novoga vodstva, misijske strategije, davanja, integracijskih društvenih projekata i komunikacije. Poziv je svakome Kristovu učeniku da ne bude samo (rekreativni) ribič nego da postane ribarom ljudi koji svoje vrijeme ne dijeli na posao i slobodne aktivnosti, nego se svakim poklonjenim trenutkom i svim primljenim darima koristi za služenje svijetu, onako kako je to i njegov Gospodin činio.

Dobrovoljni prilozi crkava prikupljeni posljednjega dana molitve namijenjeni su ove godine za potrebe rekonstrukcije crkve u Sisku. (IBA)

Njemački veleposlanik posjetio Pastoralni centar u Čakovcu

U sklopu svoga radnog posjeta Međimurskoj županiji veleposlanik Savezne Republike Njemačke dr. Bernd Fischer obišao je 14. siječnja 2010. Pastoralni centar u Čakovcu. Ovaj je posjet bio planiran i najavljen budući da Pastoralni centar Čakovec ostvaruje višegodišnju suradnju s Njemačkom na duhovnim, edukativnim i socijalnim projektima (Učenički dom, plan osnivanja škole, ProChrist). Bratoljub Horvat, voditelj Pastoralnoga centra, sa svojim je suradnicima predstavio veleposlaniku aktivnosti Pastoralnoga centra i upoznao ga

s budućim projektima. Dr. Fischer bio je ugodno iznenađen primljenim saznanjima te se informirao o mogućnosti održavanja seminara u Pastoralnim centru na temu »Integracije«.

Prijemu su nazočili i Ladislav Ružička, dopredsjednik SBC u RH i Željko Mraz, glavni tajnik SBC u RH, koji je veleposlanika upoznao o suradnji Teološkog fakulteta »Matija Vlačić Ilirik« s »Goethe Institutom« u području nakladničke djelatnosti teoloških stručnih knjiga. (IBA)

Njemački veleposlanik dr. B. Fischer (peti slijeva) u razgovoru s predstavnicima SBC u RH i Pastoralnog centra Čakovec

ČINTA 2010

I ove je godine velik interes za ljetovanjem na našem kampu »Činta« na otoku Ugljanu. Pored rezerviranih termina za organizirane grupe, u tijeku je zaprimanje prijava za sljedeće otvorene grupe. Mjesta su otvorena do popunjenja:

4. do 11. srpnja – Kamp za mlade obitelji u organizaciji Ženskoga rada pri SBC u RH. Detalji o programu dostupni su na www.baptist.hr. Kontakt i prijave: kmagda@baptist.hr (Ksenija Magda)

11. do 18. srpnja – Stari Čintaši. Neza-boravno okupljanje negdašnjih kampista na Činti koje je započelo prošle godine. Kontakt i prijave na: staricintasi@gmail.com (David Dobutović)

20. do 30. srpnja – Tinejdžerski kamp. Kontakt i prijave na: mladi@baptist.hr (Svjetlana Mraz)

CD »TEBI«

Nakon dvije godine predanoga rada izdan je CD pod naslovom »Tebi« na kojemu su snimljene autorske pjesme Ljubice Zemunović i Emila Moguša. Pjesme upućuju na dijalog između čovjeka i Onoga koji nam dao smisao u životu – na našega Stvoritelja i Spasitelja. Želja je autora da ovaj CD ne bude samo jedan u nizu glazbenih ostvarenja, nego da svatko tko bude slušao ove pjesme doživi susret s Bogom.

Cijena CD iznosi 70,00 kn, a može se nabaviti kod Emila Moguša (091/5217-122, emilmogus@yahoo.com) ili na web stranici www.bonorecords.com.

Pastoralni centar u Čakovcu: Četvrta »Služba za mlade«

Po četvrti je put u Pastoralnom centru u Čakovcu održana 27. siječnja 2010. »Služba za mlade«. Domaćini, mladi iz pušćinske i mačkovečke crkve, zajedno s timom za slavljenje koji je ovaj put stigao iz Mošćenice, pozvali su gosta govornika Johna Bowersa, glazbenika iz SAD-a, da održi predavanje na temu »Prava ljubav«. Cjelokupan je program zamišljen tako da su svi prisutni mogli svojim pitanjima, koja im je omogućeno slati putem tekstualnih poruka, sudjelovati u predavanju i dobiti odgovore na njih. Osim uobičajenoga sadržaja (poruka govornika i slavljenje uz glazbu), na ovoj se službi moglo uživati i u talentima maštovitih voditelja koji su osmislili malu predstavu kao popratni sadržaj pjesmama i govoru. Time su na zabavan način predstavili i govornika, a i samu temu onako kako je vide i doživljavaju mladi, bez obzira na to jesu li kršćani ili nisu.

Sve mlade, iz koje god kulture i države potjecali, zanima što doista znači ljubav i kako je pronaći. John je odgovorio suprotstavljajući zaljubljenost (koja je mješavina osjećaja) ljubavi, za koju tvrdi da je mnogo više. Božja riječ govori da je Bog ljubav, što pak znači da ljubav nije samo mješavina osjećaja koji nas zanose, nego je ljubav postojanost u oluji (John je govorio i o olujama svog života kroz koje ga je ljubav Božja provela), ona je strpljivost, prihvaćanje drugoga, traženje njegove dobrobiti. Ljubav je izbor koji donosi dobro unatoč situacijama koje zasigurno nisu uvijek idealne. Ljubav između muškarca i žene treba promatrati i temeljiti kroz odnos i ljubav prema Bogu Ocu, Stvoritelju koji je dao, iz ljubavi, svoga Sina, najveću svoju vrijednost, »da nijedan ne pogine, nego da ima život vječni«.

Uza sve te duhovne poslastice bilo je i onih drugih poslastica, poput kolača i sokova, u kojima su svi nakon govora mogli uživati, uz neograničene količine razgovora i druženja.

Sljedeća služba za mlade predviđena je 28. veljače 2010. Pozvani su i dobrodošli svi mladi iz svih naših zajednica, kao i njihovi prijatelji, jer cilj je ove inicijative upoznati Gospodina, upoznati sebe i razviti zajedništvo s braćom i sestrama u Kristu te biti svjedočanstvo svima koji još nisu upoznali Krista. (M. Vojnić-Hajduk/IBA)

Crikvenica: 6. misijska konferencija »Ima nade«

WBB kuća (negdašnji Life center) u Crikvenici ugostila je 21. do 23. siječnja 2009. stotinjak sudionika šeste po redu misijske konferencije »Ima nade«. »Započeli smo pred šest godina s idejom dviju crkava da organiziraju evangelizacije i to je, evo, preraslo u konferenciju. Glavna je ideja bila da se povežu ljudi i ideje, da se uči i međusobno ohrabruje i iznalazi načine za efikasniju evangelizaciju. Sudjeluju ljudi iz cijele Hrvatske, ali i iz njezina šira

okruženja od Slovenije do Srbije. Uz neke strance, želja nam je da govornici budu naši ljudi kako bismo i sami više razmišljali o evangelizaciji, a dragocjeno je i to što oni progovaraju iz našega konteksta, rekao je Branko Kovačević, glavni organizator konferencije.

Bogat program započinjao je jutarnjom molitvom koju je predvodio sisački pastor

Miloš Komanović. To je bila prigoda da sudionici zajedno mole kako bi njihov trud bio popraćen božanskim blagoslovima bez kojih navještaj evanđelja nije moguć niti uspješan.

Prve večeri konferencije glavni je govornik bio Tomislav Dobutović, pastor Baptističke crkve u Sarajevu. Govorio je o evangelizaciji u multikulturalnom okruženju. Navještaj evanđelja u zemlji s tri velike religijske i nacionalne zajednice te s još nekoliko manjih vjerskih zajednica ima svoje specifičnosti. Naslanjajući se na apostolove riječi: »svima sam postao sve« govornik je trasirao put današnjemu navještaju koje uzima u obzir i te čimbenike, kako bi bio ispunjen konačan cilj, spasenje čovjeka.

Drugu je večer govorio pastor Mihal Kreko iz Zagreba. Tema je izlaganja bila: »Europa, evanđelje, kultura i crkva«. Europa u kontekstu religije prepoznaje crkve, sekte i mistike. Ne treba se čuditi, rekao je govornik, ako svijet, kako već o tome svjedoči apostol Petar u svojoj Prvoj poslanici, drži Kristove sljedbenike sektašima. Ali naputak ostaje isti: svjedočiti svoju vjeru blago i s poštovanjem.

Posljednji govornik bio je John Bowers, Amerikanac koji, kao vrsni glazbenik, već dugi niz godina zajedno s glazbenom skupinom »Adonai« putuje Hrvatskom i kroz glazbu navješta Kristovo evanđelje. Spomenuo je da vjernici često znaju patiti od duhovnog »alzheimer«a. Često, naime, zaboravljaju da je Božji Duh uvijek duh hrabrosti i odlučnosti. Svaki put kad vjernik upadne u malodušje može biti siguran da je zaboravio na ono što mu je Bog po svome Duhu dao.

Uz seminare te obilje glazbe i pjevanja, uz svjedočanstva, druženja i boravak u idiličnoj prirodnoj zimske Crikvenice sudionici su obogaćeni novim iskustvima i poznanstvima pošli svojim crkvama odlučni biti Kristovim svjedocima u današnjem svijetu. (IBA)

Zagreb, BC Dubrava: »Duhovna žed suvremenoga čovjeka«

Baptistička crkva Dubrava organizirala je 31. siječnja 2010. evangelizacijsku večer. Želja je te mlade zajednice bila i ostala da kroz glazbu i Riječ prenese istine Evanđelja ljudima koji trebaju Krista i milosni dar spasenja. Braća i sestre BC Dubrava revno su podijelili prijateljima pozivnice te je prostor za sastanke bio ispunjen do posljednjega mjesta. Brojni su se prijatelji odazvali pozivu na evangelizaciju i pomno slušali pjesme i evanđeosku poruku.

Gosti večeri bili su »Emanuel bend« iz BC Varaždin, koji su pjesmama dotaknuli srca nazočnih, a kratkim svjedočanstvom o nastanku zajednice u Varaždinu i misijskom radu u Novom Marofu ohrabрили zajednicu u Dubravi da nastavi pridobivati ljude za Krista i pronositi njegovu Radosnu vijest.

Evangelizacijsku je poruku imao pastor Nikola Vukov. Govorio je na temu »Duhovna žed suvremenoga čovjeka«, naglasivši kako nam jedino Gospodin Isus može istinski utažiti duhovnu žed i potpuno zadovoljiti naše najdublje potrebe.

»Započela je plodonosna suradnja dviju zajednica koja će se, vjerujemo, nastaviti i u budućnosti - Bogu na slavu« - rekao je Jonatan Vukov, pomoćni pastor varaždinske baptističke crkve. (IBA)

Završena Molitvena osmina za jedinstvo kršćana 2010.

Molitvena osmina u BC Rijeka

Završio je ovogodišnji Molitveni tjedan za jedinstvo kršćana koji je trajao od 18. - 25. siječnja. Tema, koju su pripremile crkve iz Škotske, glasila je: »Vi ste tomu svjedoci«, a preuzeta je iz 24. poglavlja Evanđelja po Luki. Molitvenoj osmini pridružile su se baptističke crkve u Rijeci, Slavonskom Brodu, Zagrebu i Osijeku, na različite načine i u različitim opsegima.

U Rijeci je na poticaj Ekumenskog odbora upriličeno predstavljanje knjige dr. sc. Milana Špehara »Svjetsko vijeće crkava«. Održan je također okrugli stol o teologiji i praksi blagovanja Večere Gospodnje u kojemu je uzeo učešća i riječki baptistički pastor G. Grlj. Održana su i dva posjeta gimnazijama (Sušačkoj i Riječkoj) te tri molitvena susreta u Evangeličkoj, Baptističkoj i Rimokatoličkoj crkvi. Sudjelovali su voditelji kršćanskih zajednica i vjernici iz Rimokatoličke, Makedonske pravoslavne, Evangeličke i Baptističke crkve. 23. siječnja, na molitvenom slavlju u Baptističkoj crkvi pastor Grlj je na temelju riječi iz Psalma 119,18 potaknuo okupljene da budu do neke mjere nezadovoljni postojećim svojim stanjem i teže potpunijem razumijevanju »Zakona Božjega«. A da bi se to moglo dogoditi potrebno je, kao što je i psalmist učinio, obratiti se Bogu i tražiti da nam on otvori oči. Nakon molitve u kripti Crkve Gospe Lurdske dogovoreno je da se nastavi s mjesečnim susretanjima na molitvi i iznađe načina za organiziranje duhovnih obnova.

U Slavonskom Brodu obilježavanje Molitvene osmine dogodilo se u ponedjeljak 25. siječnja. Susret se održao u Franjevačkom samostanu, u Crkvi Svetoga Trojstva, a sedamdesetak okupljenih vjernika bilo je iz Rimokatoličke, Evangeličke i Baptističke crkve. »Željeli smo proslaviti Gospodina Isusa Krista, svijetliti njegovom ljubavlju drugima, čuti i navijestiti njegovu Radosnu vijest svima. Krist je Spasitelj svoje Crkve, on svaku ovcu svoju po imenu poznaje. Blagoslovljeni smo što smo dio njegova stada«, riječi su pastora Darka Mikulića. U svojem je obraćanju skupu pozvao na obraćanje srca, jer jedino to jamči da se krizi unatoč ne propadne. »Moja je molitva da Kristova duhovna sveopća Crkva, po svim zajednicama rasijana, ali Duhom Svetim ujedinjena u jednu obitelj, Duhom Božjim preporođenih istinskih vjernika, bude znakom nade Isusa Krista i primjer pokajanja našoj zemlji,« rekao je pastor Mikulić.

Zagreb je obilježio molitvenu osminu ekumenskim hodočašćem po zagrebačkim crkvama. Sudjelovali su rimokatolici, pravoslavni, baptisti, evangelici, reformirani i pentekostalci. U Baptističkoj crkvi molitveni je susret održan u petak 22. siječnja i tom je prilikom, između ostaloga, na poticaj domaćina Željka Mraza koji je govorio o suosjećanju, prikupljen dobrovoljni prilog za postradale na Haitiju i predan Hrvatskome Caritasu koji će ga proslijediti potrebitima. Završno je slavlje održano u Sabornom hramu Preobraženja Gospodnjega. U ime baptista sudjelovao je Željko Mraz koji je, podsjetivši na uskrsloga Krista, rekao da isti osjećaji straha i sumnje obuzimaju i nas u ovakvim susretima, ali nas vjera da radimo dobru stvar, da kao kršćani budemo svjedoci i promicatelji vrijednosti koje će omogućiti pravednije društvo, potiče da to činimo zajedno kako bi naše svjedočanstvo bilo autentičnije.

I u Osijeku je kao i svake godine održana Molitvena osmina za jedinstvo kršćana. Osijek njeguje tu tradiciju još od kraja dvadesetih godina prošlog stoljeća. Praksa je da se tijekom tjedna posjeti što više crkava kako bi se izgrađivalo povjerenje među različitim vjerskim zajednicama i zajedno molilo za jedinstvo kršćana u svijetu. Molitelji su tako bili gosti Kršćanske reformirane kalvinske crkve, Molitvene zajednice »Mir«, Evanđeoske pentekostne crkve, Baptističke crkve, Srpske pravoslavne crkve, Evangeličke crkve i Rimokatoličke crkve, kod otaca kapucina. »Vjerujemo da ti susreti pomažu da se bolje upoznamo, prevladamo određene predrasude, a na koncu, Krist je molio da svi budemo jedno. Vjerujemo da će Krist to i učiniti i stoga nastojimo biti što bliži njemu, jedinom Spasitelju, kako bi bili bliži jedni drugima«, riječi su osječkoga pastora Tome Magde. (IBA)

BC Zagreb: Bogoslužje za mlade

U Zagrebu, u prostorijama Baptističke crkve u Radićevoj 30, održano je 20. veljače o. g. još jedno bogoslužje za mlade (BZM). Nakon inspirativnoga slavljenja i kraćeg uvoda u temu, mladima je govorio Giorgio Grlj, pastor BC Rijeka. Naziv je ovoga susreta »Lepeza mogućnosti« i on namjerno aludira na jednu poznatu reklamu, a odraz je želje mladih da se progovori o važnosti nekih drugih ulaganja, a ne samo materijalnih, na što nas okolina uporno upućuje.

Upravo je o tome pastor Grlj i progovorio potičući mlade da ulažu u svoje potencijale koji ih mogu približiti bratu čovjeku (učenje jezika, sredstva komunikacije) i svemogućem Bogu (učenje glazbe koja nadahnjuje bilo da je slušamo, izvodimo ili stvaramo). Spominjući važnost prepoznavanja i ostalih mogućnosti koje su bile vizualno istaknute na lepezi mogućnosti (gluma, ples, tehnika, komunikacijske vještine, sport, kulinarstvo, gluma, film, fotografija ...) pastor Grlj naglasio je na kraju važnost upoznavanja samoga sebe i vlastitog srca. Biblija nam jasno govori da mudro srce stječe onaj koji razvija vještinu brojanja svojih dana, koji je svjestan svoje prolaznosti i važnosti da vrijeme koje ima na raspolaganju ne troši na bezvrijedne stvari.

Ovakva se bogoslužja u BC Zagreb organiziraju već treću godinu za redom, a mladi ljudi preuzimaju za njih potpunu odgovornost – biraju teme i govornike, pripremaju slavljenje i kreativne sadržaje, vode cjelokupan program i u njemu sudjeluju. Na svakome se bogoslužju prikuplja i dragovoljni prilog za neku posebnu namjenu. U siječnju se prikupljalo za postradale na Haitiju, dok je BZM u veljači bilo rezervirano za Naimatu, djevojčicu iz Burkine Faso, koju mladi iz BC Zagreb sponzoriraju već šestu godinu. Na ova bogoslužja mladi rado pozivaju svoje prijatelje koji se često udomaćuju, a nerijetko se mladima pridruže i predstavnici drugih generacija. Svaki ovakav susret završava druženjem u klupskim prostorijama crkve uz jednostavan domjenak i obilje dobrog raspoloženja.

(Mladi BC Zagreb/IBA)

Najava godišnje skupštine SBC u RH

Godišnja skupština Saveza baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj održat će se od 15. do 17. travnja 2010. u WBB kući u Crikvenici (nekadašnji Life Center), Vladimira Nazora 55. Na dnevnom redu Skupštine bit će predstavljanje i razrada detalja Strategije SBC u RH od 2020., predočene u pet tematskih cjelina.

Implementacija strategije SBC u RH

Zagreb, 11. veljače 2010. (IBA) - U Zagrebu je tijekom veljače o. g. održano više sastanaka radnih skupina u sklopu implementacije strategije SBC u RH do 2020.

11. 2. 2010. održan je sastanak radne skupine za evangelizaciju. Nova evangelizacija iskorak je koji treba poduzeti kako bi se »staro« evanđelje moglo na adekvatan i razumljiv način priopćiti današnjemu čovjeku. Ona je prije svega podizanje standarda eklesioškog minimuma u ko-

jemu sve izraženiji problem individualizma priječi svjedočanstvo Crkve kao zajednice. Jedan je od vidova nove evangelizacije i naglasak na životnom stilu svakoga vjernika i zajednice, jer je najsnažnije svjedočanstvo upravo svjedočanstvo života.

Dotaknut je, nadalje, i odnos između evangelizacije i učenja gdje je naglasak na drugome dijelu Isusove Velike zapovijedi: »Naučite ih da vrše sve što sam vam zapovjedio.« Kontekst u kojemu se evangelizacija događa jest i sve veće duhovno buđenje u hrvatskome narodu, a i to je čimbenik kojega valja uzeti u obzir pri osmišljavanju misijske strategije.

Određeni su ciljevi/područja nove evangelizacije te je za svako područje zadužena osoba koja će osmisliti i predložiti konkretne akcije koje se mogu poduzeti na osobnoj, mjesnoj i nacionalnoj razini.

Radne skupine za implementaciju strategije SBC u RH sastale su se i 25. veljače na odvojenim sastancima kako bi pripremile radne materijale te jasno definirale narav, ciljeve i planove pojedinih segmenata. Podsjećamo, riječ je o pet područja: programu za razvoj vodstva, novoj evangelizaciji, integracijskim društvenim projektima, novome modelu davanja i komunikaciji. U ovome krugu razgovora sastale su se radne skupine za razvoj vodstva, komunikaciju i integracijske društvene projekte. Izrada dokumenta koji će biti predstavljeni na Saveznoj skupštini u travnju o. g. napreduje, kao i ekipiranje radnih skupina ljudima koji će ponijeti glavni teret implementacije strategije SBC u RH do 2020 godine. (IBA/GC)

Severin na Kupi: Stručni skup vjeroučitelja evanđeoskih crkava

U Severinu na Kupi održan je 19. i 20. veljače 2010. stručni skup vjeroučitelja evanđeoskih crkava na kojemu je nazočilo sedamdesetak vjeroučitelja (aktivnih vjeroučitelja, kao i mladih suradnika) iz evanđeoskih crkava u Hrvatskoj, što je do sada po brojnosti najposjećeniji takav skup. Odlična organizacija, zanimljive teme i vrsni predavači doprinijeli su da se svi osjećaju ugodno.

Temu o nepoželjnim oblicima u seksualnom ponašanju obradila je Anica Kerep, prof. defektologije i vjeroučiteljica iz Zagreba. O radu s djecom s posebnim potrebama u mješovitim dobnim skupinama vrlo stručno nam je predavala Lidija Stojković, školski pedagog i vjeroučiteljica iz Orahovice, a pedagoginja Ivana Grabar govorila je, i pri tom praktično pokazala, kako se radi u mješovitoj grupi. Organizirane su i dvije praktične radionice – jednu je vodio Timothy Ivan Špičak, pastor i vjeroučitelj iz Pakraca, poznat po svome smislu za praktičan i kreativan rad s djecom. I ovoga je puta demonstrirao koliko je važno u nastavi vjeronauka koristiti se praktičnim radom.

Drugu radionicu o duhovnosti djece/osoba s posebnim potrebama vodila je Anica Kerep koja ima višegodišnje iskustvo upravo u radu s takvom djecom. U petak navečer sudjelovao je i prof. Tomislav Tomasić, viši savjetnik za vjeronauk u Agenciji za odgoj i obrazovanje s kojim već nekoliko godina imamo veoma uspješnu suradnju. Profesor Tomasić istaknuo je da se stručni skupovi vjeroučitelja, bez obzira na konfesionalni predznak, ubrajaju u najposjećenije i najbolje organizirane stručne skupove, što i ovaj naš skup potvrđuje. Također je ohrabrio prisutne vjeroučitelje da prepoznaju važnost svoje uloge u cjelokupnom procesu odgoja i obrazovanja te da još više koriste prigode za uključivanje u taj sustav.

Neki od komentara skupa: »Bilo je odlično! Bolje nego ikad!« »To nam treba! Prava stvar!«

»Predavači su super – svaka čast strancima, ali imamo i mi stručnjake od kojih možemo puno naučiti!«

Ohrabreni i potaknuti da i dalje nastave svoj rad na prenošenju vječnih vrijednosti evanđelja upravo onim malenima za koje je Isus rekao »pustite dječicu k meni!« vjeroučitelji su se razišli uz pozdrav »Do viđenja na jesen u Radićevoj!« (E. Turinski/IBA)

Travnik 16, 40000 Čakovec, tel./fax: 040/363-390
tel.: 363-656, E-mail: radio.val@post.t-com.hr
web: www.twr-hrvatska.org, SMS: 095 84 88 705
(radio emisije na internetu)

2010.

PODRUČJE PRIJAMA - EUROPA
SREDNJI VAL - 1395 KHz (AM)
Hrvatski jezik

pon. 21:30-22:00	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
ut. 21:30-22:00	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
sri. 21:30-22:00	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
čet. 21:30-22:00	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
pet. 21:30-22:00	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
sub. 21:30-21:45	„Tko je Bog - tko je moj bližnji?“	- dr. Charles F. Stanley
sub. 22:00-22:30	„Dodir“	- dr. sc. Josip Mikulić ili
ned. 21:30-21:45	„Susret s Isusom“	- Mladen Jovanović ili
ned. 21:30-21:45	„Radosna vijest“	- Duro Samac ili
ned. 21:30-21:45	„Sola fide“	- Josip Horak
ned. 21:30-21:45	„Propovijedaj Riječ!“	- Douglas i P. Schroeder
ned. 21:45-22:00	„Riječ za danas“	- Douglas i P. Schroeder
sub. 21:45-22:00	„Beseda za danas“	- Douglas i P. Schroeder

Slovenski jezik

sub. 21:45-22:00	„Beseda za danas“	- Douglas i P. Schroeder
------------------	-------------------	--------------------------

PODRUČJE PRIJAMA - OKUČANI I OKOLICA
UKV - 105,5 MHz (FM)
Hrvatski radio „Bijesak“

pon. 6:30 i 20:30	„Riječ za danas“	- D. i Paul Schroeder
ut. 6:30 i 20:30	„Sola scriptura“	- dr. Miško Horvatek
sri. 6:30 i 20:30	„Radosna vijest“	- Mladen Jovanović
čet. 6:30 i 20:30	„Susret s Isusom“	- dr. sc. Josip Mikulić
pet. 6:30 i 20:30	„Sola gratia“	- pastor Damir Pintarić
sub. 6:30 i 20:30	„Dodir“	- dr. Charles F. Stanley
ned. 6:30 i 20:30	„Propovijedaj Riječ!“	- Josip Horak
ned. 19:00-19:15	„Sola fide“	- Duro Samac
pon. 23:00-23:30	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
ut. 23:00-23:30	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
sri. 23:00-23:30	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
čet. 23:00-23:30	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee
pet. 23:00-23:30	„Kroz Sveto pismo“	- dr. J. Vernon McGee

TWR emitira radio program na više od 200 svjetskih jezika i dijalekata (www.twr.org)

žiro račun: **2360000-1101473413**, devizni račun:
IBAN: HR6923600001101473413 Swift: ZABA HR 2X

DR. SC. IVO JOSIPOVIĆNovoizabrani predsjednik
Republike Hrvatske

Foto: Ciril Jazbec

**Čestitka novoizabranom
predsjedniku Republike Hrvatske
dr. sc. Ivi Josipoviću**

Na svečanoj inauguraciji dr. sc. Ive Josipovića, trećega hrvatskog predsjednika, održanoj 18. veljače 2010. u Zagrebu, pribivao je između ostalih uzvanika i pastor Toma Magda, predsjednik SBC u RH, kao i mr. sc. Damir Špoljarić, predsjednik Evanđeoske pentekostne crkve u Hrvatskoj i dr. sc. Peter Kuzmič, rektor Visokoga evanđeoskog učilišta iz Osijeka. U ime Protestantsko-evanđeoskog vijeća (PEV) kojega je i SBC u RH članom, čestitku novome predsjedniku uputili su predsjednik PEV-a biskup Josip Jendričko i glavni tajnik mr. sc. Mladen Jovanović. Tekst čestitke prenosimo u cijelosti:

Poštovani predsjedniče Republike Hrvatske, gospodine Josipoviću,

Upućujemo Vam najsrdahnije čestitke, uz želje za obiljem Božjih blagoslova, povodom stupanja na zahtjevu i nadasve odgovornu dužnost predsjednika Republike Hrvatske. Znajite da u crkvama reformacijske baštine u Republici Hrvatskoj, koje su okupljene u Protestantsko-Evanđeoskom Vijeću, imate punu podršku u Vašim naporima za ostvarenje planova da Hrvatsku vodite pravedno i odlučno. Cijenimo Vaše zalaganje u tome da Hrvatska bude zaista zemlja suvremene europske demokracije, koja se zalaže za ostvarenje svih prava, osobito vjerskih sloboda. Neka Vaš mandat bude prožet vrijednostima iz kojih stoje i vjernici crkava reformacijske baštine u Republici Hrvatskoj.

Očekujemo suradnju s Vama na tom području, uvažavajući odvojenost Države od Crkve, ali znajući da kao kršćani moramo dostojno i dosljedno sudjelovati u oblikovanju novoga čovjeka uz Božju pomoć. Pošteno i na radu temeljeno društvo i naša je težnja.

Neka Vas Bog blagoslovi zdravljem i snagom i neka Vam zaista bude od pomoći u obavljanju časne službe vođenja i predstavljanja Republike Hrvatske. (IBA)

KOMENTAR**Katalog vrijednosti za koje vrijedi živjeti**

Hrvatska je dobila trećega predsjednika u svojoj novijoj povijesti. Dr. sc. Ivo Josipović dobio je mandat da u sljedećih pet godina bude na čelu države kao predstavnik svih njezinih građana, ali i kao inicijator onih procesa koji će svima donijeti boljitak.

Ideološka polariziranost hrvatskoga društva morala bi konačno biti privedena, ako ne kraju, onda barem izdržljivom suživotu. Međusobna optuživanja iz suprotstavljenih političkih grupacija mogla bi se ublažiti kada bi predsjednik, kao moralni autoritet svake zemlje pa tako i Hrvatske, inicirao i poticao najširu društvenu raspravu o katalogu nacionalnih vrijednosti. Što je ono što jedni i drugi mogu usvojiti kao zajedničke vrijednosti? Ono što se, na različite načine, može i mora graditi? Oko čega ustrajati?

Proces stvaranja takvog kataloga nipošto nije ni lagan ni kratak, ali dugoročno gledano mogao bi stvoriti temelj izgradnje društva koje različitost svojega ostvarenja ne vidi u kategorijama neprijateljstva. Bilo je već pokušaja stvaranja kataloga nacionalnih vrijednosti. Primjerice Središnji je odbor Hrvatskoga svjetskog kongresa u ožujku 2007. odaslao takav jedan apel hrvatskoj javnosti, ali bez odjeka. Još je jedna akademska institucija pred više godina krenula sa sličnom inicijativom, ali i ona je zamrla. Interesantno je da Ustav u članku 3. navodi taksativno te vrijednosti (sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost i ravnopravnost spolova, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav), ali je pitanje koliko naših građana zna za njih. Predsjednik, profesor, poznaje vrijednost obrazovanja kao i mukotrpnost toga procesa i baš bi se zato predsjednik države mogao pojaviti kao inicijator javne rasprave u kojoj bi se iskristalizirale one vrijednosti za koje su svi spremni živjeti.

U tome bi predsjednik, iako je sam agnostik, morao u društvu koje sebe doživljava kao kršćansko i rimokatoličko (uza sve druge, dakako) pronaći suradnike, jer se između ostalih sjeća i Isusovih riječi o tome da je »svako kraljevstvo u sebi razdijeljeno, osuđeno na propast«. Vrijednosti nekoga društva nadilaze stranke i predsjednike. U vrijeme kad nedostaje integrativnih društvenih faktora predsjednik ne samo svojom osobom, nego i takvim potezima može biti kohezivni faktor društva, stvarajući platformu na kojoj različitost neće biti tretirana kao neprijateljstvo. A mala zemlja kao što je Hrvatska naprosto nema vremena ni prostora živjeti od sukoba. Svaki je čovjek važan. Bude li predsjednik uspio stvoriti zajedničku platformu na kojoj se svaki (politički) Hrvat osjeća na svome, otvaraju se neslućene mogućnosti pretvaranja Hrvatske u Lijepu kuću u kojoj je svima ugodno živjeti.

Giorgio Grlj

Međucrkvni susret i seminar

Baptističke crkve Malešnica i Rijeka razmijenile su 14. veljače o. g. posjete pastora na nedjeljnom bogoslužju. Tako je pastor Mihal Kreko propovijedao u Rijeci, a pastor Giorgio Grlj u Zagrebu. Bila je to prigoda da se zajednice osvježe porukama koje su im donijeli »novi« propovjednici.

Druženje je nastavljeno uz ručak u Fužinama gdje su se okupili članovi starješinstava i đakonata kao i ostali zainteresirani i uključeni u službu u objema crkvama. Budući da je riječ o crkvama sa sličnom problematikom, iako različitom poviješću, vodstva crkava odlučila su da ovim susretom započnu niz zajedničkih promišljanja o konkretnim koracima u budućem razvoju crkava.

Nakana je prvoga susreta bila pozicionirati crkve u njihovu teološkom, sociološkom i kulturološkom kontekstu i posvijestiti vodstvima crkava njihovu odgovornost da svojim crkvama posluže na putu prerastanja iz obiteljskih crkava u crkve koje služe svojoj okolini. Pastor Kreko u uvodnom je predavanju krenuo od teze: »Ako slobodne crkve žele zadržati svoj trajni utjecaj, onda moraju dati izravniju i

svjesniju pažnju svome nauku i crkvenoj praksi, obnoviti i preobraziti svoje shvaćanje crkve i tražiti u svom vremenu i u svojoj kulturi njegov svjež izričaj. Svaki je naraštaj uvijek iznova postavljen pred taj zadatak. Zato crkva mora: (a) sebe razumjeti (biblijski, teološki, kulturološki, sociološki i institucionalno), (b) sebe organizirati, (c) sebe izraziti (misija/poslanje) i (d) sebe živjeti (liturgija, zajedništvo, naučavanje i služba).

Usljedila je rasprava po skupinama u kojima je tridesetak okupljenih članova objiju crkva u živom i otvorenom razgovoru pokušalo odgovoriti na pitanja: »Kako shvaćamo i doživljavamo crkvu?« Sugovornici su bili suglasni da se obje crkve doživljavaju kao manje-više obiteljske crkve s povremenim iskoracima k pastoralnim crkvama. Uza sve pozitivne stvari koje obiteljska crkva ima, a to je međusobno poznavanje i povezanost vjernika, ona nosi i one negativne konotacije kad se tijekom godina pretvori u obiteljski klub, što otežava ulazak novim članovima. Namjera je crkva da u novim prostorima zažive i novi oblik crkvenosti koja će biti više usmjerena potrebama ljudi koji je okružuju. No da bi

se to dogodilo, potrebno je – uza sve ostalo – osmisliti i takve strukture koje će omogućiti da se život prepozna, razvije i ohrabri. Male grupe u velikoj zajednici igraju veliku ulogu kako se pojedinci ne bi izgubili u mnoštvu, nego se osjećali prihvaćenima. Zato male grupe moraju stvoriti ozračje koje po prirodi stvari nije moguće stvoriti u zajednici od više stotina vjernika. O svojim su iskustvima progovorili članovi BC Malešnica koja

taj vid zajedništva njeguje posljednjih godina, a što se pokazalo vrijedno za razvoj duha zajedništva.

Tema je sljedećega susreta »relokacija«, a sudionici će se pozabaviti onime što je potrebno učiniti da zajednica, koja poput riječke u skoroj budućnosti, uspješno preseli u novi prostor, ne noseći sa sobom i stare modele upravljanja i življenja crkvenosti. (IBA)

Mihal Kreko propovijeda u BC Rijeka

VIJESTI IZ SUSJEDSTVA

Vojvodina: Sedamdeseta obljetnica Baptističke crkve u Ljutovu

Zvonko Janečić, starješina BC Ljutovo

Baptistička crkva u Ljutovu, malome mjestu na sjeverozapadu Bačke, obilježila je u nedjelju 13. 12. 2009. sedamdesetu obljetnicu otvaranja molitvenog doma. Uz domaćine i goste iz okolnih crkava, svečanosti su nazočili i gosti iz Hrvatske, Mađarske i SAD-a. Bili su prisutni i dr. Ondrej Franka, predsjednik Saveza baptističkih crkava Srbije, kao i glavni tajnik, beogradski pastor Dane Vidović te pastor Toma Magda, predsjednik SBC u RH. Slavlje je započelo zajedničkim pjevanjem i slavljenjem. Pjevali su mladi iz ljutovačke crkve, a nastupio je i združeni zbor subotičke i ljutovačke crkve.

Starješina crkve Zvonko Janečić pozdravio je sve nazočne, a posebno goste iz Andrijaševaca, budući da su te dvije crkve povijesno i rodbinski povezane. Povijesno, jer je Ljutovo bila misijska stanica BC Cerna, a često ju je posjećivao i Tomo Dobutović iz

Zanimljivo je da su projekt za crkvu posudili od andrijaševačke crkve. Projekt su arhitekti prilagodili i po njemu sagradili novu crkvenu zgradu. Slična je ideja kasnije poslužila i baptistima iz Bačkog Petrovca kao model po kome su i oni sagradili svoju crkvenu zgradu, samo puno veću. (A sve je počelo s tadašnjim osječkim pastorom Stevom Deretom koji je ranih osamdesetih prošloga stoljeća nabavio nacrt od jedne adventističke crkve iz Zapadne Slavonije i po njemu je sagrađena crkvena zgrada u Andrijaševcima.) Z. Janečić se spomenuo i svih pastora (propovjednika) koji su djelovali od početka, posebno Stjepana Orčića koji je djelovao u posljednjem razdoblju crkve kada se podizala nova crkvena zgrada.

Poruku iz Božje riječi iznio je Ondrej Franka, govoreći iz Djela 13,36a o sluzi koji je poslužio u svoje vrijeme. Tekst je odabran zato što je to prvo Pavlovo misijsko putovanje i crkva je najprije pozvana na misiju. Također je crkva povezana s onim što se u povijesti događalo kao i s onima koji su ostavili svoj doprinos. Svatko treba poslužiti Božjoj volji u svome vremenu, tako su i današnji članovi pozvani da gledajući na povijest i na sluge koje su onda poslužile Božjoj volji to isto čine danas.

Prijepodneva je služba završena molitvom nakon čega su svi prisutni pozvani na zajednički ručak.

U poslijepodnevnom dijelu poslužili su riječju pastor Dane Vidović i pastor Toma Magda. Dane Vidović govorio je na temelju 2 Tim 1,6-9 o »smirivanju«. Dok smo mladi i puni entuzijazma ništa nam nije teško. S vremenom počnemo kalkulirati i birati svoje bitke i zadaće. Polako se smirujemo. Govorio je i o onom pozitivnom aspektu smirivanja - o sazrijevanju kada služimo kvalitetnije i s manje grešaka. Na kraju je pozvao sve nazočne da poslušaju apostola Pavla koji Timoteja ohrabruje da se otrgne negativnome smirivanju, da raspiro dar koji ima »jer nam je Bog nije dao duha bojažljivosti nego duha snage« u svjedočenju za Krista.

Toma Magda je na temelju Heb 12,1-3 pozvao crkvu da nastavi živjeti kako je i do sada živjela: po vjeri. Naglasio je tri pogleda ovoga teksta. Pogled na oblak svjedoka, čije svjedočanstvo govori da Bog nikada ne ostavlja, i uvijek, usprkos svim problemima stvari dovede do cilja. Drugi je pogled na sebe, da vidimo ne nosimo li nepotreban teret grijeha ili neko drugo breme, a treći je i najvažniji: pogled na Začetnika i Završitelja naše vjere – na Isusa.

Radosni i ohrabreni, i domaći i gosti još su jednom zašli u dvorišnu zgradu na osvježenje po onoj, kako reče Zvonko Janečić, Balaševićoj: »Ne daj nikom kaput. Prvo jelo, ondak na put«. Zajedništvo oko stola potrajalo je još neko vrijeme, a onda je došlo vrijeme da se doista otputuje. (D. Dobutović/T. Magda/IBA/GC)

Kraći prikaz početaka baptističkoga rada u Ljutovu i okolici donosimo u rubrici »Pogledi i osvrta«.

VIJESTI IZ BAPTISTIČKOGA SVIJETA

EBF: Konferencija u Elstalu (Njemačka)

U Baptističkom centru Elstal, u blizini Berlina, održana je od 16. do 21. siječnja 2010. redovna godišnja konferencija Europske baptističke federacije (EBF) namijenjena voditeljima rada s mladima i djecom. Konferencija je okupila četrdesetak predstavnika iz 25 različitih zemalja među kojima su bili i sudionici iz Hrvatske, Svetlana Mraz (Koordinator za rad s mladima i vjeronauk) i Siniša Hamp (redoviti suradnik u radu s mladima na nivou SBC u RH).

Tema je ovogodišnje konferencije bila »Naš svijet – Njihov svijet: Istraživanja o djeci i mladima u EBF zemljama«, a zamišljena je tako da umjesto jednog predavača predstavnici iz četiri različite zemlje (Danska, Njemačka, Ukrajina i Libanon) prezentiraju istraživanja o životu djece i mladih u svojim zemljama. Nakon veoma zanimljivih i stručno pripremljenih prezentacija, sudionici su u malim skupinama razgovarali o tome koliko se ono što su vidjeli i čuli odnosi i na njihovu zemlju te kako naše crkve mogu odgovoriti na izazove s kojima se susreću mladi ljudi i djeca danas. Jedna od izjava koja se uporno provlačila kroz različite sadržaje govori o

bio prigodom za učenje, proširivanje vidika te za međusobno ohrabivanje. Stoga je i na ovoj konferenciji bilo teško prepoznati službeni i neslužbeni dio programa, jer je cijelo vrijeme vladala veoma slična atmosfera – u pauzama se nastavljalo diskutirati, a tijekom rada u malim grupama razgovaralo se opušteno. Najveći se izazov očitovao kada su učesnici malih grupa, svi naviknuti da oni organiziraju stvari na svoj način – jer im je to i posao, trebali odlučiti kako će prezentirati svoje zaključke ostalima. No, i ti su izazovi prevladani u duhu poniznosti i želje da se što više dobije od ove konferencije.

Prva je ovakva konferencija održana još 1972. a od 1980. do danas nije prekinuta tradicija redovitoga okupljanja i povezivanja ljudi koji rade s djecom i mladima u baptističkim crkvama diljem Europe. U novije vrijeme konferenciji se pridružuju predstavnici iz nekih zemalja Srednje Azije i Bliskog istoka jer su se njihovi savezi baptističkih crkava također priključili EBF-u. Zbog jedinstvenosti ovog događanja na konferenciji redovito gostuje predstavnik Svjetskoga Saveza baptista (BWA). Posljednjih nekoliko godina to je Emmett Dunn,

tome kako naše crkve trebaju biti privlačna i sigurna mjesta za djecu i mlade. Pri tome se ne misli toliko na vanjsku privlačnost – kako je crkva opremljena za rad s djecom i mladima i koje im ona sadržaje nudi, premda govor i o tome nije suvišan. Više se smjeralo na vjerodostojnost, jer mladi ljudi žele vidjeti stvarno kršćanstvo i čuti odgovore na pitanja koja ih muče, a u crkvama često dobivaju samo odgovore na pitanja koja niti ne postavljaju. S druge strane, svijet je postao veoma nesigurno mjesto i oni, koliko god se to trudili sakriti svojom površnošću, vape za sigurnim mjestom gdje će biti prihvaćeni.

Svaki će sudionik zasigurno potvrditi da je najveća vrijednost konferencije bila u mogućnosti da se na jednom mjestu upoznaju toliko različitih ljudi iz različitih zemalja koji u različitim okolnostima imaju isto poslanje – promicanje kraljevstva Božjega kroz rad s djecom i mladima. Svaki je susret i razgovor

direktor BWA Odjela za rad s mladima, koji ni ove godine nije propustio naglasiti koliko smo sretni mi u Europi zbog ove mogućnosti povezivanja.

Kako bi ovo povezivanje bilo jednostavnije održati i još više produbiti, sudionici konferencije biraju između sebe Odbor čiji je zadatak pripremiti sljedeću konferenciju i raditi na projektima od zajedničke važnosti za djecu i mlade u EBF obitelji. Članovi Odbora biraju se na 2 godine, a ove su godine izabrani novi članovi: Pille Havaks iz Estonije kao blagajnica i Rostyslav Semikov iz Ukrajine kao član Odbora, dok je Svetlana Mraz iz Hrvatske potvrđena kao dopredsjednica Odbora na još dvije godine. Ostali su članovi Odbora Volkmar Hamp iz Njemačke, predsjednik; Vasil Vasilev iz Bugarske, tajnik te Jeff Carter, misionar iz Kanade, voditelj programa obuke za volontere u radu s mladima. (S. Mraz/IBA)

Potres na Haitiju i prikupljanje pomoći

Katastrofalni potres od 7 stupnjeva po Richteru, najjači u proteklih 200 godina, pogodio je Haiti 12. siječnja 2010. Uz nemjerljivu materijalnu štetu, procjenjuje se da je nekoliko milijuna ljudi izravno pogođeno posljedicama potresa, a prema posljednjim procjenama (veljača 2010.) broj poginulih kreće se oko 300 000. Država Haiti dio je Karipskoga otočja koje se nalazi istočno od Kube. Haiti zauzima zapadni dio otoka Hispaniola i broji oko 10 milijuna stanovnika. Port-au-Prince glavni je grad s oko milijun stanovnika.

15. siječnja o. g. Toma Magda, predsjednik SBC u RH, uputio je pismo baptističkim crkvama i vjernicima s molbom da se svi uključe u prikupljanje novčane pomoći koja će se dostaviti baptistima na Haitiju. Vrijedno je istaći da je projekt prikupljanja sredstava započeo na poticaj sestre Dragice Baksa iz BC "Betanija" Čakovec. Sredstva su prikupljena od nedjelje 17. 1. do zaključno nedjelje 24. 1. 2010. i poslana na žiro-račun SBC u RH. Prikupljeno je 92.567,58 kn (preko USD 17 000) koja su poslana postradalima u koordinaciji sa Svjetskim Savezom baptista (BWA).

Na Haitiju, kao i na drugim otocima u Karibima, ima baptista. Karibi su regionalno tijelo Svjetskog saveza baptista. Ostala regionalna tijela su: Afrika, Azija, Europa, Sjeverna Amerika i Latinska Amerika, sveukupno 6 regionalnih tijela. Karibi kao baptistička federacija broje oko 260 000 članova, od toga je na Haitiju oko 100 000 baptista. Dostupni nam podaci govore da je mnogo stradalih baptista, među kojima i neki eminentni pastori i vođe crkava. Ima još uvijek i znatan broj pastora i vjernika koji se vode kao nestali.

Samo dan nakon potresa, humanitarna organizacija Svjetskog saveza baptista (BWAid) poslala je USD 20 000 pomoći Savezu baptista na Haitiju. Baptisti diljem svijeta uključili su se u prikupljanje sredstava za pomoć stradalima. Situacija je bila očajna, jer u početku nije bilo vode, hrane, medicinske pomoći, prijevoza i prijetilo je širenje zaraza. Situacija je do danas donekle popravljen, ali očajni uvjeti daljnjeg opstanka nisu prevladani. Među prvim u pomoć je priskočio i baptistički tim od 12 ljudi specijaliziranih za spašavanje, »Rescue24«, koji se uključio u potragu i spašavanje preživjelih.

Završetak akcije prikupljanja sredstava za pomoć Haitiju rezimirao je pastor Toma Magda riječima: »Znam da su naša sredstva kap u moru potreba, ali isto tako znam jednoga koji je uzeo pet ječmenih kruhova i dvije ribe i nahranio 10-15 tisuća ljudi. Naša je molitva da Gospodin umnoži ova sredstva i da ona doista budu na blagoslov našoj braći i sestrama na Haitiju«. (T. Magda/GC)

Posjet izaslanstva Svjetskoga Saveza baptista (BWA) Kini

Svjetski Savez baptista (BWA) i Kineski kršćanski sabor (CCC), krovna organizacija svih protestantskih crkava u Kini, potvrdili su dobre odnose koji su uspostavljeni ranih 1980-ih. Tako je u siječnju o. g. izaslanstvo BWA kao gost CCC-a, predvođeno predsjednikom Davidom Coffeyem posjetilo kineske gradove Peking, Nanjing, Hangzhou i Šangaj. Predsjednik CCC-a Gao Feng izrazio je zadovoljstvo snažnim prijateljskim vezama s BWA i nadu da će se one jačati tijekom nadolazećih godina. Vođe CCC-a sudjelovali su od početka osamdesetih na svjetskim baptističkim kongresima, a očekuje se da sudjeluju i na 20. kongresu na Havajima od 28. srpnja do 1. kolovoza 2010.

Delegati BWA bili su tijekom posjete, u kojoj se htjelo slušati i učiti, impresionirani snagom kršćanskoga svjedočanstva u Kini, a mogli su i posjetiti crkve i otvoreno razgovarati s kršćanskim vođama. BWA izaslanstvo posjetilo je i »Amity Printing Company« koja slavi 25. godišnjicu postojanja i jedna je od najvećih tiskara Biblija u svijetu. Tiskara svakoga mjeseca otisne oko milijun i pol primjeraka Biblija, a tome valja pridodati i drugu kršćansku literaturu i edukativne knjige za djecu. Amity je izvela više od 20 milijuna Biblija u više od 70 zemalja na 75 jezika. Posjetili su i »Amity fondaciju«, osnovanu 1985., koja promiče obrazovanje, društveno služenje, zdravlje i razvoj sela. Fondacija je osnovala klinike, obrazovne programe, projekte pomoći, HIV/AIDS obrazovne programe i rehabilitacijske centre.

Gosti su se interesirali za status neregistriranih crkava u Kini. CCC govori o 16

milijuna kršćana u registriranim crkvama, no BWA delegati imaju izvješća da je u najmnogoljudnijoj zemlji oko 80 milijuna kršćana, što znači da je u neregistriranim crkvama daleko veći broj vjernika

»Posebno smo tražili od naših domaćina da posjetimo vođe neregistriranih crkava kako bismo provjerili ta nova izvješća, no zamoljeni smo da to ne činimo, a budući da smo bili gosti CCC-a, poštivali smo njihovu zamolbu«, rekao je Coffey i nastavio: »Moramo biti strpljivi s Crkvom u Kini. Ona ide u pravome smjeru. Čak iako nam je jasno da u Kini još nema potpune slobode bez kontrole i upletanja države, postoji dovoljno slobode da živa, duhom ispunjena crkva djeluje u okvirima postojećeg zakona koji se stalno mijenja.«

BWA izaslanstvo susrelo se i s predstavnicima TSPM-a (The Three Self Patriotic Movement / Rodoljubni pokret koji zastupa tri načela samostalnosti crkve) koji zajedno s CCC-om tvori jedine od države priznate organizacije protestantskih crkava u Kini. Također su posjetili i profesore i studente Teološkoga seminara Nanjing Saveza, službenike Ministarstva vanjskih poslova i Generalnog direktora Državne uprave za vjerska pitanja.

Uz predsjednika izaslanstva su sačinjavali i Ping Chu iz Hong Konga, potpredsjednik BWA i predsjednik Baptističke federacije Pacifičke Azije, Douglas Inglis iz Škotskoga baptističkog saveza i Škotskoga baptističkog koledža; Blake Killingsworth, asistent predsjednika Baptističkoga univerziteta Dallas u Teksasu, USA, i član BWA Mreže nadolazećih vođa. (BWA/IBA/GC)

Pokrenuta »Obzorja« – novi EBF program za obrazovanje mladih vođa

Prag, ožujak 2010. – Program osposobljavanja mladih vođa Europske baptističke federacije predstavio je novi on-line tečaj pod imenom »Obzorja« (www.ebforizons.com). Volonteri u radu s mladima u Europi i na Bliskom Istoku mogu sada na engleskom, ruskom i arapskom dobiti savjete za razvijanje suvremene službe za mlade. Kanadanin dr. Jeff Carter (Prag), koordinator EBF-ova programa za osposobljavanje mladih vođa, u protekle je tri godine razvio program koji se sastoji od 24 modula. U razgovoru za EBF press-službu rekao je: »Ovaj opsežan program postavlja temelje za volontere u radu s mladima u EBF-ovoj obitelji.« Snaga programa leži u činjenici što se s jedne strane koristi svijetom elektronike, a s druge strane računa na lokalno osposobljene mentore. U svjetlu njegova istraživanja koje je započeo 2003., Carter drži da je ovakav program nužnost. Pred sedam su godina članice EBF-a imale oko 500 plaćenih vođa mladih koji su radili s još oko 30 000 volontera. Prosječna starost tih omladinskih vođa bila je oko 25 godina. Mnogi su bili bez formalnoga obrazovanja na tom polju. Prema Carteru, internetski program obučavanja vođa omogućit će da se od sada nadalje ispunji ta praznina. Netko je primijetio da mnogi omladinski vođe naprosto nemaju sredstava za plaćanje školovanja. Stoga EBF besplatno nudi ovaj program »Obzorja«.

Carter je zadovoljan što je program primao pozitivna mišljenja čak i tijekom svoje faze razvoja. Baptistički savezi u Češkoj, Portugalu, Mađarskoj i Austriji već su izrazili svoju zainteresiranost u prevođenju programa na njihove jezike. Početni tečajevi za mentore u Ukrajini i Libanonu pokazali su da se program nestrpljivo iščekuje u zemljama gdje se govori ruskim i arapskim. (K. Rösler, EBF/IBA)

Elisabeth Flügge navršila stotinu godina

Leichlingen – Netko bi mogao reći da je E. Flügge nadmašila i proročki vijek: pedagoginja Elisabeth Flügge, koja je od 1972. do 1967. obavljala službu predsjednice Sestrinskog udruženja europskih baptista (European Baptist Women's Union - EBWU) proslavila je 24. siječnja o. g. svoj stoti rođendan pred oko 150 uzvanika. Nizozemka po rođenju, provela je gotovo sav svoj vijek u Njemačkoj. Od 1981. živi u »Diakoniewerk Pilgersheim Weltersbach«, domu za umirovljenike pored Düsseldorfa. Premda je nakon pretrpljenoga srčanog udara vezana uz invalidska kolica te je uz to gotovo slijepa, ona je još uvijek zdravoga i aktivnog rasuđivanja.

E. Flügge služila je u Njemačkom baptističkom savezu kao putujući tajnik od 1953. do 1964. te od 1964. do 1976. kao voditelj sestrinskoga rada. Bila je uključena u obrazovanje voditeljica sestrinskih grupa, a kao članica EBWU bila je uključena i u vodeće tijelo sestrinskog rada unutar Svjetskoga Saveza baptista.

Hartmut Riemenschneider, predsjednik njemačkoga »Udruženja slobodnih evanđeoskih crkava« kao i njegova glavna tajnica Regina Claas opisale su E. Flügge kao »primjer majke u Kristu čija su vjera i ljubav prema Isusu postali jedinstvenim primjerom za ostale ljude«.

E. Flügge također je i mnogo pretrpjela tijekom svoga vijeka. Njezin suprug, baptistički pastor Paul Flügge, smrtno je 1952. stradao u nesreći. Nisu imali djece. Danas E. Flügge napominje kako joj je samo vjera u Krista dala snagu da prebrodi ta vremena kušnje. Svoj život opisuje kao »veoma bogat«. Prisjeća se vremena nakon 2. svjetskog rata kada je znala zamoliti sestre da na sastanke ponesu i komad ugljena za grijanje.

Dok je E. Flügge aktivno bila u službi svaka je baptistička zajednica u Njemačkoj imala svoje sestrinsko udruženje. Od tada su mnoge takve grupe zamrle; u posljednje vrijeme i ovdje se, međutim, primjećuje pomak k tranziciji i obnovi rada.

E. Flügge u više je navrata posjećivala Hrvatsku i negdašnju Jugoslaviju. Bila je jedna od rijetkih žena kojoj su i neki tradicionalno nastrojani vođe ruralnih crkava dopuštali propovijedati na glavnom bogoslužju, što je sredinom prošloga stoljeća bila velika rijetkost. (K. Rösler - EBF/GC)

E. Flügge danas (desno)

BILI SMO SLOŽNI I ODANI U DJELU GOSPODNJEM!

Razgovor sa Stjepanom Vukovom, članom Baptističke crkve u Rijeci

Stjepan Vukov jedan je od najstarijih članova riječke Baptističke crkve iza kojega leži bogato životno i kršćansko iskustvo. Rado se odazvao suradnji u »Glasu Crkve« te je 18. veljače o. g. podastrijeo čitateljima zanimljive podatke o svome životu i radu u baptističkim crkavama.

Brate Stjepane, kada i gdje se rođeni? Jeste li odrasli u kršćanskoj obitelji?

Rođen sam 27. travnja 1927. u Perlezu (Vojvodina, op.). Moja obitelj bila je katolička. A u djetinjstvu sam bio zainteresiran za vjeru i redovno sam pohađao Rimokatoličku crkvu. Radovao sam se da slušam evanđelje.

Kako ste proveli djetinjstvo i školovanje?

Vrlo mlad sam se oženio, u Rimokatoličkoj crkvi i u Općini u Perlezu. Od školske spreme imao sam 4 razreda osnovne, 2 razreda Više narodne škole i 3 razreda stručno produžne. Izučio sam za muškog i ženskog frizera, a poslije u vojsci u Derventi za bolničara.

Jeste li tada pohađali i neku drugu crkvu osim Katoličke?

Još kao dijete odlazio sam u adventističku crkvu u Perlezu. Poslije sam doznao za baptiste u Belom Blatu! Tamo sam odlazio na bogosluženje među Slovacima. Oni su nas redovno posjećivali u Perlezu i bili vrlo aktivni na polju evanđelja. Propovjednik je bio brat Miša Vika. Rad baptista u Perlezu odvijao se u kući sestre Mirjane Milinov.

Kako je došlo do Vašega obraćenja? Kada ste kršteni?

Kršten sam 21. 11. 1947. u Novome Sadu, a krstio me brat Lehotsky. Bio sam aktivan u radu i širio evanđelje.

Potom ste nastavili rad u Perlezu?

Bio sam sâm među sestrama sedam godina. Poslije se iz Beloga Blata doselio brat Gusti Sijanta koji je oženio Aranku Hladjik. Bio sam radostan što sam dobio brata. Poslije su Slovaci ovaj rad prepustili bratu Lehotskom i za nas se brinula novosadska crkva, redovno su nas posjećivali. Bio sam vodeći brat u baptističkoj crkvi u Perlezu.

Na starim fotografijama znamo Vas vidjeti u društvu polaznika biblijskih tečajeva, kao i na sastancima propovjednika i suradnika. Koliko je to doprinosilo vašem vjerskom i teološkom obrazovanju i poticalo Vas na rad u misiji?

Biblijski tečaj pohađao sam u Novome Sadu, a predavao nam je brat Lehotsky. Poslije sam u Stajićevu otvorio zajednicu. Redovno sam ih pohađao i propovijedao, kako u Staječevu tako i u Ečki među Rumunjima. To je tada bilo Srpsko-rumunjsko okružje. Brat Moore iz USA (negdašnji baptistički misionar u Jugoslaviji, op.) dobro me poznao i poslao mi je jedan bicikl.

Čuli smo da ste začetnik baptističkog rada u Zrenjaninu?

U Stajićevu sam 1954. svjedočio jednom prijatelju iz Zrenjanina, zvao se Cveta Mejić. S njim sam se dogovorio da započnemo djelo

Dragica i Stjepan Vukov (1996.)

Božje u Zrenjaninu. Prvo sam bogosluženje održao 1954. u njegovoj kući. O tome sam potom obavijestio brata Lehotskog i pozvao ga da zajedno idemo u Zrenjanin, što smo i učinili. Upoznao sam ga s bratom Cvetom i njegovom suprugom Dragom. Rad je ondje bio plodonosan. Brat Lehotski dolazio je u Zrenjanin i prijavio kod nadležnih vjerska sastajanja. Potom sam se ja 1954. doselio u kuću Cvete Mejića gdje smo živjeli dvije godine. U kuću se također doselio brat Janoš Varga i brat Gusti Sijanta, tako da smo zajedno surađivali u radu crkve.

Jeste li imali problema s tadašnjim vlastima?

Komunističke vlasti, takozvana UDBA, naredili su mi da se iselim iz Zrenjanina i dali mi rok od nekoliko dana, prijeteci batinama, posebice tamošnji načelnik UDBE Todor Mileusnić. Pozvao sam tada brata Lehotskog koji je odmah ujutro došao, saslušao me i savjetovao: »Nemojte govoriti da sam došao, samo ako vas budu tukli onda im kažite da je tu sekretar Baptističkog saveza i da želi s vama razgovarati.« Nisu me tukli, samo prijeli.

Brat Lehotski sve je to popisao i prijavio u Saveznom izvršnom vijeću u N. Sadu. Ondje smo imali jednog dobrog službenika, Miloša, koji je bio dijete nazarenskih roditelja, mnogo nam je pomagao i štitio baptiste. Bog nam je putem toga čovjeka pomogao. Službenik je naredio da nas ostave na miru i nisam se morao seliti iz Zrenjanina.

Je li poslije nastavljen rad u Zrenjaninu?

Bogosluženja smo poslije održavali u Metodističkoj crkvi. S njima smo bili zajedno prije podne, a poslije podne bili smo sami na svom bogoslužju – sve dok nismo kupili kuću za našu crkvu. U to se vrijeme brat Jožo Doračić doselio iz Kikinde i bio je u Zrenjaninu primljen za propovjednika. Bili smo slobodni i služili smo u Zrenjaninu, Ečki i Mužlji, ovdje s braćom Mađarima. Bili smo složni i djelo Gospodnje je napredovalo.

Znamo da ste dugo godina radili u Njemačkoj. Opišite nam kratko svoju suradnju u Njemačkoj s našim baptistima »gastarbajterima« i drugima? Poznato nam je da ste bili uključeni i u pripremu kršćanskih radio-emisija preko TWR Wetzlar. Kako je došlo do te suradnje?

Godine 1970. otišao sam u Njemačku. Ondje sam redovno pohađao baptističku crkvu u Karlsruheu. Upoznao sam se s glavnom sestrom Gunchilde iz velike bolnice Langensteinbach i ona mi je pomogla da me ondje prime. Dopunio sam svoje medicinsko obrazovanje i stekao njemačku diplomu. Radio sam s bolesnicima: vađenje krvi, davanje injekcija i dijeljenje lijekova prema nuputcima liječnika.

U duhovnom radu bio sam povezan s braćom Ferdinandom Sadakom, Dragom Šestakom, Janošom Vargom, Franjom Klemom i ostalima. Sastavljao sam propovijedi za TWR Monte Carlo i TWR Wetzlar, a za radio me snimao brat Sadak.

Biblijski tečaj u N. Sadu, 16. – 21. siječanj 1962.

Stoje (slijeva nadesno): Miško Čanji, Stjepan Orčić, Antun Balog, Adolf Lehotsky, Filip Širac, ?1, ?2, Drago Šestak, ?3, ?4, ?5, Janko Moravek, Vencel Zeman, Antun Rambousek. Čuče: Georgije Laca, ?6, **Stjepan Vukov**, Gusti Sijanta, ?7.

S pokojnom suprugom Dragicom proživjeli ste dugo i plodno razdoblje ...

S pokojnom suprugom Dragicom proživio sam u braku 65 godina. Imali smo troje djece: Pavicu, Nikolu i Zdravka. Moj sin Nikola i unuk Jonatan pastori su Baptističke crkve u Varaždinu. Molim se za njih Bogu da budu uspješni u radu na polju evanđelja. Bog nas je još blagoslovio s devetoro unučadi i s deset praunučadi.

Nakon povratka iz Njemačke nastanili ste se u Rijeci gdje ste se odmah uključili u crkveni rad, naročito propovijedanje i dušobrižništvo. Bili ste rukopoloženi za đakona, a kasnije ste u više navrata bili član odbora odnosno starješinstva crkve. Dugo godina obavljali ste i službu tajnika Kršćanske udruge starijih 'Krist naša nada'. Kako danas unatrag gledate na to razdoblje službe u riječkoj crkvi? Što Vam se naročito urezalo u sjećanje?

Nakon povratka iz Njemačke sagradili smo kuću u Rubešima (pokraj Rijeke, op.), jer imamo puno rodbine u Rijeci i okolici. Mati mi potječe iz Delnica, Gorski kotar.

Odlučili smo pristupiti riječkoj crkvi. Aktivno sam propovijedao evanđelje u crkvi, a i s braćom putovao i propovijedao. S bratom Nikolom Kneževićem i bratom Brankom Kneževićem bio sam po raznim mjestima: Plaški, Blata, Obrovac, Biograd na Moru; u Severinu, u Dugoj Resi i u Karlovcu. Bili smo složni i odani u djelu Gospodnjem!

Koja je Vaša poruka današnjim riječkim baptističkim vjernicima, posebice mlađem naraštaju? Ima li još nečega važnog što biste željeli dodati?

Moja je poruka današnjim riječkim baptistima, posebice mlađem naraštaju, sljedeća: da se mladi ne razdvajaju od starijih članova u crkvi. Psalam 148,12-13: »Momci i djevojke, starci i djeca neka hvalje ime Gospodnje; jer je samo Njegovo ime uzvišeno, slava Njegova na zemlji i na nebu.«

Pjesme se u crkvi trebaju pjevati i nove i stare. Hvala Bogu za mlade što pjevaju i što ih imamo. Ali slavljenje Boga treba obuhvatiti cijelu crkvu, a ne da crkva bude podijeljena na pjevače i promatrače. Žao mi je što se ne upotrebljavaju pjesmarice.

(Razgovarao: R. Knežević)

DICA U DOMOVINI

Dražen Radman (Iz zbirke »Pismo mome Marangunu«)

Š njima si marendava, ribu ija,
a poslin in se, prid očima
sa ovog tleja diga i poša onde
di si Ocu svome s desne sija ...

tamo gori, u nebesa,
di je vična Domovina ...
di si i Šimuna i Filipa i Mateja,
Ivana, Tomu, Jakova i Bartolomeja,
Andriju, Tadeja i ostale –
već doveja ...

ka i drugu znanu i neznanu dicu
ča kroz povist Ti si taka ...
ča i u oven su kraju život –
do zanje kapi za Te dali ...

u Domovinu smiraja i počinka,
u kojoj nima više rata, mača,
đelozija oli nekog stresa ...
u kojoj nima ni boli ni jauka ...

u kojoj jedan jedini Tvoj dan
piza više vengo ... više vengo ...

POGLEDI I OSVRTI – Uređuje Ruben Knežević

Godina 6(2010), Broj 1(8).

U ovoj se rubrici obrađuju biblijsko-teološke, crkvenopovijesne i razne vjersko-kulturne teme s aspekta protestantske misli i prakse te u kontekstu promišljanja baptističkoga vjerskog i društvenog identiteta. Priloge slati na adresu uredništva: Zagreb, Radićeva 30, ili mailom na ruben.knezevic@gmail.com

U ovom broju »Pogleda i osvrt« nastavljam s prikazima nekih naših crkava koje su obilježile svoje značajnije obljetnice. Povijesni prikazi imat će zanemariv značaj ukoliko će nas navesti samo na puka razglabanja o tome kako je nekad bilo, ali povijest može (p)ostati i učiteljicom kršćanskog života (*magistra vitae christianae*) ukoliko nam ona omogućuje gibanje Duha i ostane trajnom podlogom na koju ćemo se moći osloniti te potom, okrijepljeni, nastaviti dalje djelovati.

Premda se Baptistička crkva u Ljutovu nalazi u susjednoj Vojvodini, njihovi su vjernici od samih početaka pa sve do današnjih dana bili čvrsto povezani i s baptističkim crkvama u Hrvatskoj – povijesno i kulturološki (bunjevački kraj), rodbinski, a nadalje

vjerom u jednoga Boga i Spasitelja. Baptističke crkve u Ljutovu i obližnjem Tavankutu nekad su davno bile sastavnim dijelom ceranske baptističke crkvene općine, a ove se veze održavaju do današnjih dana, međucrkvnenim posjetima i suradnjom.

U *Biblijskoprevoditeljskoj bilješci* autor analizira nekoliko Luki-nih leksičko-stilskih detalja iz pripovijesti o učenicima koji poslije Isusova uskrsnuća putuju u Emaus. Rubriku »Pogledi i osvrt« zaključujemo prikazom novih izdanja knjiga i časopisa koji se posebiće tiču protestantske scene u Hrvatskoj.

POČECI I RAZVOJ BAPTIZMA MEĐU BUNJEVCIMA U BAČKOJ (Ljutovo – Tavankut)

Bunjevačke obitelji, koje su obitavale u hrvatskim i bosanskim krajevima, počinju se doseljavati u Podunavlje još početkom 17. stoljeća, a posebice krajem istoga stoljeća nakon izгона Turaka. Među doseljenicima iz istočne Hercegovine nalazi se i obitelj Orčić, katoličke vjeroispovijesti, koja se nastanjuje u subotičkoj okolini. Dvjestotinjak godina poslije, oko 1923., jedan od ogranaka porodice Orčić živi u Pačiru. Tu obitelj čine Šime /Bačo/ (1893. – 1965.) i Jaga /Nana/ Orčić r. Vojnić Tunić (1889. – 1962.) s djetom. Ondje dolaze u kontakt s nekim nazarenom na čijem su salašu obrađivali zemlju i Šime kod njega nabavlja Bibliju na mađarskom jeziku, koju povremeno čita.

Počeci

Godine 1926. Orčićevi sele u Šebešić (u 1960-ima nazvan Mala Bosna), na područje gdje su se nalazili izdvojeni salaši među kojima je bio i njihov, dok im se kuća nalazila u Ljutovu, udaljenom oko 4 km, a ostali posjedi i u obližnjem Tavankutu. Odmah po njihovu dolasku učestale su krađe u selu, a sumnja je pala na pridošlice. Orčićevi jedne noći hvataju krivca na djelu, lokalnog željezničara na stražarnici, »bokternici«.

Jan i Ana Čanji u starijim danima

Kradljivac je premješten, a na njegovo mjesto u bokternicu T 128 u Šebešiću (na željezničkoj pruzi Sombor – Subotica) dolazi 12. 1. 1928. Slovak Jan Čanji (1898. – 1981.). Čanji je baptističke vjeroispovijesti. Kršten je 1916. u Bačkom Petrovcu, dakle još u samim počecima djelovanja tamošnje baptističke crkve. On odmah započinje naročitim evangelizacijskim žarom svjedočiti evanđelje mještanima po salašima u Šebešiću te u selima Tavankut i Ljutovo, nastojeći organizirati vjerska okupljanja. Prozivaju ga stoga »popom«. J. Čanji piše u svojim sjećanjima (1961.) o prvome takvom okupljanju u Šebešiću na kojemu su bili pristuni Matija Mačković (1907. – 1984.) i nekoliko žena:

Brat Mato Mačković je bio sakupljen sa 7 – 9 žena i on od muški sam. Oni su molili krunicu i ja sam ćutao. Kad su progovorili istu molitvu 2 – 3 puta onda sam bio od Gospoda ponuđen da li bi oni slušali nešto iz Evanđelja, Ivan 10:9,14,16,27-28. 15:1-17. 17:1-21. Brat Joso Orčić je dolazio k nama i svako veče smo citirali sveto Pismo...

Sastancima se dakle uskoro pridružio i Josip Orčić (1915. – 1969.), nastariji sin Šime Orčića, a 1930. Jan Čanji prvi je puta posjetio salaš Orčićevih. O tome navodi u svome zapisu:

Josip Orčić

... 1930. sam prvi put otišao do malog salaša do Orčićeve obitelji i tamo smo govorili iz Svetog Pisma, i br. Šime mi je rekao da i on sam ima Sveto Pismo pa smo se redovno poučavali često puta ...

Grupu počinje posjećivati i baptistički propovjednik József Kalmár (1865. – 1937.) iz Sombora, kao i Oskar Keller (1891. – 1962.) iz Subotice. Već od 1929. započinje se s redovnim sastancima u Ljutovu, vjernačka grupa broji već petnaestak ljudi. Uz J. Čanjiu i njegovu suprugu Anu r. Lomjanski (1898. – 1980.), okupljaju se Šime Orčić i njegov sin Josip, Matija Mačković, Ivan Santai te još nekoliko zainteresiranih seljana. Na sastancima su se učile i duhovne pjesme iz baptističke pjesmarice »Pjesnik vjere« (izd. 1925.). J. Kalmár i J. Čanji, a posebice njegova supruga Ana, bili su predvodnicima te službe. U narednim godinama ovu grupu posjećuju i baptistički propovjednici: Aleksa Novak iz Mačkova, Vinko Vacek iz Zagreba, Tomo Dobutović iz Cerne te Adolf Lehotsky, Károly Tary i drugi iz Vojvodine. Prvi dolazak V. Vacka, predsjednika tadašnjega Baptističkog saveza, održan je 31. 3. 1932. Posjetio je Ljutovo i Tavankut, a nazočila je i supruga O. Kellera koja je okupljene učila pjevati duhovne pjesme.

Prvih pet krštenja

Početkom 1933. Jan Čanji premješten je poslom u okolicu Vinkovaca. Rad je zakratko zastao, ali je posijano sjeme uskoro donijelo ploda. Svjedočenjem J. Čanjiu i O. Kellera prvi se obratio Josip Orčić (1915. – 1969.) i bio je kršten 5. 6. 1933. na mađarskoj omladinskoj konferenciji u Staroj Moravici (Bácskossuthfalva; danas naselje u općini Bačka Topola). Zajedno s još 19 krštenika krstio ga je Peter Wegesser (1885. – 1941.), starješina baptističke crkve u Kikindi koja se nalazila unutar tadašnje njemačke baptističke pokrajinske zajednice u Jugoslaviji, a koji je otposan na rad u Vojlovicu među Mađarima. Okupljanja su se potom premjestila u Tavankut i održavala u kući I. Santaia, a povremeno i kod Mate Orčića, Šimina brata.

Krštenje 1933. u S. Moravici kada je kršten i J. Orčić

Nakon propovijedi J. Orčića o Uskrsu 1935., tri su se vjernika odlučila na krštenje. Tako je u Tavankutu 15. 8. 1935. održano drugo krštenje: kršteni su Josipov otac Šime te Matija Mačković i Ivan Santai. Krštavao je Vinko Vacek. Krštenje se obavilo u neobičnim uvjetima: u dvorištu I. Santaia iskopali su i daskama obložili prigodan bazen. Događaju je nazočilo preko tisuću ljudi. Krštenja u sličnim bazenima u dvorištima kuća održavala se se povremeno i u drugim mjestima, postoji sačuvana fotografija sličnoga mjesta krštenja iz jedne od njemačkih baptističkih zajednica u Vojvodini.

Sljedeće godine, 24. 5. 1936., otvoren je molitveni dom u unajmljenoj prostoriji u Tavankutu, u dijelu sela nazvanom »kod Sajca«. Vlasnik kuće, Sajc, imao je u istoj kući i gostionicu. Redovno je posjećivao sastanke sa svojom obitelji, ali nisu postali članovima crkve.

»Kod Sajca« su se narednih godina okupljali vjernici iz Ljutova i Tavankuta, a crkveni su rad vodila prva četvorica krštenika. U prosincu iste godine, na jednome od svojih posjeta A. Novak propovijeda u Tavankutu i poučava vjernike sviranju i pjevanju. Obitelj Šime Orčića voljela je glazbu te je formiran i obiteljski tamburaški orkestar. Rad u crkvi dobro napreduje. Naredne je godine (12. 9. 1937.) V. Vacek krstio 14 novih vjernika. Krštenje je opet obavljeno u dvorištu I. Santaia, ali ovaj puta u betoniranom bazenu. Među krštenicima prepoznati su: Jaga Orčić, Šimina supruga; Pero Orčić, njihov drugi sin; Bela Torma; Jelisaveta Mačković r. Mamužić, supruga M. Mačkovića; Julijana Horvat. Ovo su krštenje ometali pripadnici »Križara«, jedne od katoličkih organizacija za mladež, ali ono je ipak obavljeno. Vacek u svome izvješću krizare naziva sotoninim slugama – no, interesantno je da će se točno 70 godina nakon ovoga sukoba međuvjerski odnosi u Ljutovu potpuno promijeniti. Naime, katolici su u Ljutovu započeli 2007. s izgradnjom svoje

Krštenje 1935. u Tavankutu.

U bazenu su propovjednik V. Vacek i krštenik I. Santai. U prvom redu stoje (slijeva nadesno): Josip Orčić, Jan Čanji, krštenici Šime (Bačo) Orčić i Matija Mačković, Margit Borbelj r. Bertalan, Ferenc Borbelj, Josip Bertalan st.

crkvene zgrade. Prvih dana, dok gradilište još nije imalo komunalne priključke, BC Ljutovo – koja se nalazi preko puta – dragovoljno je nekoliko dana ustupala vodu i struju, o čemu je zahvalno izvijestila i Subotička biskupija u svome biltenu.

Godine 1936. Tavankut je službeno proglašen misijskom stanicom BC Cerna, kojoj su također bile pripojene stanice Vinkovci, Andrijaševci, Gradište, Piškorevci, Sredenci i Brod na Savi. Kao službeni predstavnik Tavankuta evidentiran je Josip Orčić. Pored duhovne suradnje, vjernici iz ceranskog okružja povezuju se s bačkim vjernicima i ženidbenim vezama, tako da je čvrsta veza između ovih crkava ostala do današnjih dana.

Na konferenciji hrvatskih i srpskih baptista, održanoj 1. 12. 1939. u Zagrebu, misijska stanica Tavankut prvi puta ima svoga delegata. Ljudevit Drobny tada službeno zastupa Cernu, Tavankut i Piškorevce. Istoga mjeseca, 13. 12. 1939., otvoren je pak molitveni dom u Ljutovu u kući Matije Mačkovića. Prigodom otvaranja govorio je Adolf Lehotsky na tekst iz Ivanova Evanđelja 2,1-12. Daljnji baptistički rad u ovom području nastavlja se potom na oba mjesta, u Tavankutu i u Ljutovu, ali međusobna suradnja ostaje. Čak se ponegdje u kasnijim saveznim izvješćima obje crkve pišu kao jedna, »Tavankut-Ljutovo« ili samo »Tavankut«. Starješinsku službu obavljao je u predratno vrijeme Josip Orčić. Nastavila se, također, trajna suradnja s baptističkom crkvom u Subotici, kao i s tamošnjim i

Krštenje 1937. u Tavankutu. Vinko Vacek s krštenicima i okupljenim vjernicima.

ostalim propovjednicima i starješinama u prijeratno i poslijeratno vrijeme. Pored već spomenutih, dolazili su u početku također Imre Nagyajtai, Lj. Drobny, Josip Bertalan i drugi.

Četvrto krštenje prije Drugoga svjetskog rata održano je 1. 9. 1940. u Tavankutu. Ljudevit Drobny, koji u ono vrijeme djeluje kao propovjednik u istočnoslavonskom okružju, krstio je 9 osoba. Tada je kršten i Ivan Orčić, sin Šime Orčića. Prve ratne godine, također u Tavankutu, održano je 8. 9. 1941. i peto krštenje. Sačuvana je fotografija na kojoj je jasno vidljivo sedam krštenika, među kojima je i Bela, još jedan od Šiminih sinova. Kako je to područje bilo tada pod mađarskom okupacijskom upravom, krštenje je nesmetano obavio mađarski baptistički propovjednik Sárkány, iz Tompe.

U ovomu prvome razdoblju tavankutske i ljutovačke crkve kršteno je dakle oko 34 vjernika.

Poslije Drugoga svjetskog rata

Drugi svjetski rat usporit će razvoj ovih crkava, ali rad neće ugasnuti nego će, poslije 1945., čak i ojačati. 20. 8. 1949. održano je krštenje na potoku pored salaša Orčićevih u Šebešiću. Krštavao je A. Lehotsky. U Tavankutu je iste godine konfiscirana imovina vlasniku kuće u kojoj se crkva sastajala od 1936. te se tamošnji vjernici pridružuju sastancima u Ljutovu. Nakon što su se sastanci u Ljutovu od 1939. do 1945. održavali kod Mačkovićeve, od 1947. vjernici se okupljaju kod Bele Orčića. Crkva u Ljutovu mijenjala je tijekom godina više lokacija.

U izvješću pisanom početkom 1961. Josip Orčić navodi da Ljutovo ima 23 krštena vjernika, a Tavankut 17 te da je na ovom području do tada ukupno kršteno 62 vjernika, dok dvadesetero

Krštenje 1949. u Šebešiću, kod salaša Orčićevih.

djece pohađa nedjeljnu školu u Ljutovu.

Početkom 1960-ih kupljena je zgrada u Donjem Tavankutu i adaptirana za crkvu. Ta zgrada postoji i danas. Dana 13. 12. 1964. – kako navodi izvješće u tadašnjemu *Glasniku* – održana je u Tavankutu svečanost otvaranja ovoga obnovljenoga molitvenog doma kada je istodobno obilježena 25. godišnjica osnivanja baptističke crkve, s obzirom na onaj početak 13. 12. 1939. u Ljutovu. Zgrada za crkvu u Ljutovu kupljena je u 1950-ima. Današnja nova crkvena zgrada smještena je u centru Ljutova, u dvorištu prethodne zgrade koja je, nakon izgradnje nove, srušena.

Poslije 1945. Josip Orčić starješinom je crkve sve do svoje pre-rane smrti 1969. Odlazak J. Orčića bio je gotovo nenadoknadiv gubitak za crkve u Ljutovu i Tavankutu koje su tada zajedno brojale pedesetak vjernika. J. Orčić ostao je upamćen i u širim baptističkim krugovima kao autor brojnih kršćanskih pjesama, recitacija (u ono vrijeme obično zvanih »deklamacije«), objavljenih u zbirkama »Nebeski zraci 1 i 2«, »Mrvice« i dr., a imao je i svoju vlastitu zbirku pjesama za sve prigode i crkvene blagdane, nazvanu »Deklemator«.

Starješinsku službu obavljao je i njegov brat Bela (1962. do 1963., i 1970. do 1992.). Od 1993. ovu službu obavlja Zvonimir Janečić. Za crkvu se također tijekom proteklih godina brinu i subotički pastori (Šandor Pinter, Josip Mađar, Đuro Balaj, Želimir Srnc, Tibor Juhas, Krsta Nikolić) kao i ostala vodeća braća iz okruženja (A. Lehotsky, Lj. Drobny, Franjo Klem, Josip Bertalan, Ivan Vlašić, Aleksandar Birviš i dr.).

Od sredine 1970-ih rad u obje crkve pomalo zamire. Mlađi članovi napuštaju sela i odlaze za školovanjem i poslom u Suboticu, Novi Sad i ostale gradove, čak do Rijeke. Godine 1990. zajednica u Ljutovu smanjila se do broja od osam članova i smatrala se »neperspektivnom«, dok je članstvo BC Tavankut vremenom odumrlo i od 2000. više se ondje ne održavaju sastanci. Danas u Tavankutu živi još samo jedan član iz negdašnje crkve.

Međutim, novi polet ljutovačkoj baptističkoj crkvi udahnuje Stjepan Orčić (1930. – 2000.), najmlađi sin Šime st. Orčića,

Vjernici okupljeni u Tavankutu u 1930-ima. U sredini Josip Orčić uz citru. Četvrti zdesna (sjedi) s violinom u ruci je Oskar Keller.

duogodišnji novosadski baptistički propovjednik i direktor Baptističke teološke škole u Novome Sadu. Provođeci povremeno u Ljutovu svoje penzionerske dane (od 1991. do 2000. dolazio je kao propovjednik svakoga drugog vikenda), on obnavlja rad u crkvi, propovijedanje i dušobrižništvo, ali nastoji i evangelizacijski iskoračiti prema suseljanima. Članstvo je poraslo na preko trideset vjernika, obnovljen je rad dječje nedjeljne škole (dvadesetak djece), a započelo se i s izgradnjom novoga molitvenoga doma u dvorištu postojeće zgrade. Godine 1999. u još potpuno nedovršenom prostoru obilježena je 60. godišnjica postojanja ljutovačke crkve, a 27. 8. 2000. održano je krštenje.

Iz ljutovačke baptističke crkve poteklo je i nekoliko vjernika koji su obavljali važne uloge u tadašnjim savezima i institucijama. Uza spomenutog Stj. Orčića, treba spomenuti i njegova brata Šimu koji je u 1980-ima bio sekretar tadašnjega Baptističkoga saveza i Domaće misije, dok je Ivan obavljao dužnost blagajnika.

Danas

70. godišnjica crkve, obilježena 13. 12. 2009., znakovito ukazuje na svijest ljutovačke baptističke crkve o svojem identitetu i želji da se trajno nastavi u daljnjemu kršćanskom životu i radu. Kao da im je još uvijek pred očima i poruka njihova prvoga člana i starješine, Josipa Orčića, koju je još davne 1948. izrekao u svojoj pjesmi »Gost si ovdje«: *Pa kad znaš da gost si samo / na toj zemlji, gdje sad živiš / časak svaki iskoristi / uvijek svakom dobro čini*. Obistinjuje se, doista, negdašnja želja Vinka Vaceka koji je, nakon svoga prvog posjeta ovom kraju 31. 3. 1932., zapisao u »Glasu Evanđelja« (4/1932, str. 47.): *U Ljutovu i Tavankutu većinom su sami Bunjevci-Hrvati, vrlo pobožan narod. Bog Svevišnji neka im pomogne poznati i naći pravi put spasenja u Gospodu Kristu Isusu*. A obistinjuje se, svakako, i ona Isusova (Mk 4,20): *A posijani na dobru zemlju oni su koji slušaju Riječ i primaju je te donose rod: tridesetostruko, šezdesetostruko, stotruko*.

Ruben Knežević

Zgrada BC Ljutovo danas

Vjerodostojna je riječ i vrijedna posvemašnjeg prihvatanja: Krist Isus dođe na svijet spasiti grješnike, od kojih sam prvi ja. 1 Tim 1,15

Zahvaljujemo svima koji su za potrebe ovoga prikaza ustupili vrijedne podatke i fotografije, posebice Antunu st. Orčiću, Beli Orčiću, Stipanu Orčiću te Ankici i Štefici Orčić, Danijelu Mačkoviću, Darku i Zvonimiru Janečiću, Davidu Dobutoviću, Lidiji Hajek r. Čanji, Nadi Šteković, r. Mačković, Rut i Teofilu Lehotsky te Tomislavu Čanjiu.

Biblijskoprevoditeljska bilješka

Osvrt prevoditelja na neka leksička rješenja usvojena u hrvatskome prijevodu Novoga zavjeta (Rijeka, 2001.)

Od podneva do predvečerja

U Lukinoj emauskoj pripovijesti dvojica učenika svraćaju Isusa k sebi, riječima: »*Ostani s nama; ta predvečerje je i dan se već gasi!*« (Luk 24,29). Umjesto 'dan se već gasi' – kako stoji u autorovu prijevodu – neki prijevodi navode kako dan 'bijaše na izmaku', 'poče se bližiti kraju', 'počeo se mračiti', 'prestajao je', i sl. – dok velik dio, uglavnom starijih prijevoda, doslovno preslikava grčki izričaj, te navode kako dan 'stade (poče) naginjati'. Isti takav izričaj nalazimo još u Luk 9,12: *Dan je već gasnuo ...*, odnosno, kod nekih, 'dan

poče naginjati'. Slika 'naginjanja dana' poznata je i u izvanbiblijskoj starogrčkoj književnosti, a misli se na sunce koje se naginje, naslanja, okreće se prema ili pada ka zapadu. To se zbivanje ne veže isključivo uz predvečerje, već često odmah uz rano poslijepodne, čim se, nakon podneva, dan 'okrene'. Smatralo se da je tada već najveći dio dana prošao. Grčki je glagol za 'naginjati' *klinō*, spomenut svega u

Doista, dan koji se gasi u tmini i očaju, neminovno, u kršćanskoj vjeri, izranja u novome, uskrsnom jutru.

sedam novozavjetnih redaka. Najčešće dolazi u prijelaznom obliku: nasloniti, prignuti glavu ili lice (Mat 8,20; Luk 9,58; 24,5; Iv 19,30); jednom u specifičnom značenju 'rastjerivanja' neprijateljskih tabora (Heb 11,34), te potom, na spomenuta dva mjesta, označuje smiraj, prestajanje dana (Luk 9,12; 24,29).

U SZ ovakva se ili slična slika pojavljuje na nekoliko mjesta (Još 10,13; Suci 19,8.9.11; Ps 102,11; Jer 6,4). U svim tim navodima hrvatski prijevod (KS) govori o danu ili suncu koji se 'naginju' (tako i Daničićev i Šarićev prijevod), no grčki starozavjetni prijevod (Septuaginta, dalje LXX) pažljivo upotrebljava glagol *klinō* samo u Suci 19,8; Jer 6,4 i Ps 102,11. U Suci 19,8 hebrejski glagol *nata* doista upućuje na nagnuće, dok je u Jer 6,4 glagol *pana* što više nagovještava 'okretanje' dana. U Suci 19,9 koristi se pak hebrejski glagol *rapa* (utonuti, spustiti se; klonuti, onemoćati) što podsjeća na večernji smiraj. U tome smislu LXX prevodi potonje mjesto prikladnim grčkim glagolom *astheneō* (onemoćati, klonuti), kao da želi naglasiti da se dan 'umorio'. U Suci 19,11 hebrejski glagol *radad* upućuje opet na misao da je dan gotovo nasilno potaknut da se 'sruši' ili 'padne'. LXX to opet vješto prevodi grčkim glagolom *probainō* – hoteći naglasiti kako je dan na svome putu 'odmakao', gotovo 'ostario' (glagol *probainō* koristi i Luka da opiše nekoga tko je već u visokoj, poodmakloj dobi, Luk 1,7.18; 2,36).

Navod u Ps 102,11 (ponegdje 102,12, a u LXX 101,12) donekle je sličan, premda se ondje, u prenesenome značenju, govori o kraju života. U prijevodu KS glasi: *Moji su dani ko oduljena sjena, a ja se, gle, sušim poput trave*. U prvome dijelu retka stapa se kraj dana s produljenjem sjene što je stvara zalazeće sunce (usp. Jer 6,4). U hebrejskome se koristi isti glagol (*nata*) kao i u Suci 19,8, te stoga i LXX prevodi glagolom *klinō*. I konačno, navod u Još 10,13 jedini je gdje se, u hrvatskome prijevodu, izričkom kaže da je sunce (a ne dan) ono koje se naginje (KS: ... *I stade sunce nasred neba i nije se nagnulo k zapadu gotovo cio dan*). No, KS prijevod na ovome je mjestu opravdano slobodniji. Doslovnije bi bilo, ali i mnogo nezgrapnije: *I stade sunce nasred neba i nije žurilo pokrenuti se (dolje) gotovo cio dan*.

Hebrejske i grčke slike opisa poslijepodnevnoga i ranovečernjeg dana vrlo su dakle žive i raznovrsne. Očito to nisu puki tehnički termini, već imaju i znatnu jezično-stilsku i poetsku snagu. Stoga je pomalo šteta što naši najkvalitetniji starozavjetni prijevodi nisu pokušali i u hrvatskome nijansirati ova zbivanja (npr. glagolima: izmicati, odmicati, klonuti, primicati se kraju, gasiti se i sl.), posebice kod prijevoda karakterističnog ulomka u Suci 19,8-11. U pozadini sličnih novozavjetnih Lukinih opisa (9,12; 24,29) također se osjeća starozavjetni ugođaj, ali moguće je samo nagađati sadržaj izvorna semitskog izričaja.

Premda je vjerojatna konstatacija da je izričaj 'dan se nagne' ušao u južnoslavenske jezike preko biblijskih prijevoda, on se, iako danas djeluje odveć arhaično, zadržao u poetskim djelima i biblijsko-nabožnim pričama, te postao dijelom nacionalne leksičke baštine. U autorovu se prijevodu ipak nastojalo izbjeći puko preslikavanje grčkoga termina 'naginjanja' dana, te je korišten izričaj 'dan se gasi' (što se može primijeniti i na sunce, slično kao i termin 'naginjanje'), a koji je poznat u hrvatskoj književnosti. Čitatelji vjerske poezije sjetit će se, npr., poznate pjesme Nikole Šopa, *Poziv dragom Isusu*, gdje se opisuje pjesnikova soba u kojoj se 'u oknima rano ugasi dan'.

Biblija, inače, svega na jednome mjestu (Job 17,1 *Daha mi nestaje, gasnu moji dani ...*) izričkom donosi temu 'gašenja dana', no tu se ima u vidu čovjekov životni vijek. Interesantno je, međutim, da se hebrejski glagol *zaak* (ovdje u značenju: gasiti se, trnuti) navodi jedino na ovome mjestu u Starome zavjetu.

Zaključno, vrijedno je spomenuti da ljubitelji biblijsko-teoloških meditacija mogu npr., u Luk 24 pronaći zgodno domišljanje u svezi s glagolom *klinō*. U Luk 24,5 žene *prestrašene prignuše lica k zemlji* – no tada im ljudi u blistavoj odjeći navijestije Isusa uskrslog od mrtvih. Kontrast je očit: prignuta, pokunjena, žalosna lica – te potom Uskrs, podizanje dakle i optimizam. Slično je i u Lk 24,29: dan se gasi, nagnuo se – a nedugo potom, na večeri, učenici prepoznaju uskrslog Isusa. Kao da je glagol *klinō* u ovome Lukinu opisu gotovo namjerno postavljen kako bi izostrio značenje uskrsnog događanja. Doista, dan koji se gasi u tmini i očaju, neminovno, u kršćanskoj vjeri, izranja u novome, uskrsnom jutru. (rk)

28 Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποίησατο πορρώτερον πορεύεσθαι. 29 καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες, Μείνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἤδη ἡ ἡμέρα· καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μένειν σὺν αὐτοῖς. 30 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλό-

IZBOR IZ RECENTNE HRVATSKE PROTESTANTIKE

JOHN DRANE. Uvod u Stari zavjet. Zagreb, Teološki fakultet »Matija Vlačić Ilirik«, 2009., str. 333. Edicija »Bibliotheca Flaciana«, sv. 12. Preveo s engleskoga Giorgio Grlj. Revizija prijevoda: Bruna Velčić, Davorin Peterlin. Urednik Lidija Matošević.

Riječ je o čitkom pregledu Staroga zavjeta u kojemu se suvislo objašnjavaju njegove povijesne, književne i religijske dimenzije. Autor uspijeva istodobno predstaviti trenutno stanje na području stručne interpretacije Staroga zavjeta, kao i pojasniti razloge za revizije prijašnjih teorija. Pritom nastoji svoj tekst održati na razini pristupačnoj i neakademski orijentiranom čitatelju. Dodatnu zanimljivost ovoga naslova čitatelj može pronaći u odlomcima gdje Drane vrlo domišljato i slikovito aktualizira značenje starozavjetnoga sadržaja u današnjem vremenu i okolnostima. Knjigu je ukratko moguće predstaviti kao prikladan uvodni materijal za proučavanje Staroga zavjeta, posebice imajući na umu da se literatura koja se bavi starozavjetnim studijama na hrvatskom jeziku pojavljuje relativno rijetko i u većim vremenskim razmacima.

»... naša biblijsko-teološka literatura je bespogovorno prilično oskudna, osobito kada je riječ o knjigama koje poput ove informiraju, ali svojim informacijama pomalo i formiraju čitateljsku publiku. Stoga je prijevod ove knjige na hrvatski jezik i njezino objavljivanje istinsko obogaćenje upravo na našem teološkom prostoru.« /iz Predgovora hrvatskom izdanju/

Prijevod potpisuje Giorgio Grlj, a urednica je dr. sc. Lidija Matošević. Cijena knjige iznosi 160 Kn.

RUT LEHOTSKY. Priča o jednom pokretu. Baptističke crkve nemačkog govornog jezika među Podunavskim Švabama od 1875-1944. Novi Sad, (vlastita naklada), 2009., str. 47.

Njemačka pokrajinska baptistička zajednica bila je prvo organizirano udruženje baptističkih crkava na području negdašnje Austro-Ugarske te Kraljevine SHS i Jugoslavije koja je svojom misijskom djelatnošću, kao i svojom teologijom i modelom crkvenosti uvelike utjecala na početke i razvoj ostalih baptističkih crkava na južnoslavenskom prostoru, a tako i onih na hrvatskom području. Godine 1944. gotovo cijela njemačka baptistička zajednica bila je primorana iseliti se s ovih prostora. Skripta dr. sc. Rut Lehotsky, inače kćerke poznatoga baptističkoga pastora i teologa Adolfa Lehotskog (1903. – 1987.) koji je djelovao i među njemačkim zajednicama prije 1941., pruža početni uvid u ovu problematiku i naznačava ključne odrednice (život i rad njemačkih crkava; prikaz konferencije, crkava, propovjednika) na kojima se trebaju temeljiti daljnja istraživanja ove vrlo slabo poznate tematike. Skripta nije pisana strogo znanstvenom metodologijom nego ona – prema riječima autorice – više nastoji biti »priča – veoma nepotpuna i štura, ipak istinita priča o jednom narodu koji od 1944. godine na našim prostorima više ne postoji. Ovo je u prvom redu priča o hodu tog naroda s Bogom.«

U dodatku su prikazane važnije povijesne fotografije i neki dokumenti.

MARTIN LUTHER. Veliki i Mali katekizam. Zagreb, Teološki fakultet »Matija Vlačić Ilirik«, 2009., str. 113. Edicija »Bibliotheca Flaciana«, sv. 13. Prevela s njemačkoga Marina Miladinov. Urednik Lidija Matošević.

Trinaesti svezak Bibliotheca Flaciana po prvi puta na hrvatskom jeziku donosi kritičko izdanje Lutherova Velikoga i Malog katekizma, priređeno iz renomiranoga weimarskog izdanja (Kritische Gesamtausgabe. 30. Band, 1910.). Weimarsko izdanje najveće je i najbolje izdanje Lutherovih djela (prvi svezak objavljen je 1883.) i preduvjet je za mjerodavno proučavanje Lutherove teološke misli.

Martin Luther, krivnjom i osjećajem vlastite nedostatnosti potišten čovjek kasnoga srednjega vijeka, tih i skroman redovnik u katoličkom redu sv. Augustina, duboko promišljen i temeljito učen genij kršćanske teologije te neustrašiv i nezaustavljiv crkveni i društveni reformator šesnaestoga stoljeća, ovim je svojim djelima odgovorio na pitanja svoga vremena koja su na značajan način pitanja koja su s nama još i danas ... Fokus Lutherovih katekizama može se današnjem čitatelju učiniti kao usko povezan uz razne crkvene dogme i teološke posebitosti protestantizma. Takav je stav samo dio šireg značenja ovih tekstova. Njihov im je povijesni kontekst odredio jezik i sadržaj, a njihov je književni stil poznat još iz antike. Lutherov je izravan uzor naravno sv. Augustin i njegov »Enchiridion«. Baš kao i kod i sv. Augustina, Lutherov tretman općih mjesta kršćanske teologije iznenađuje čitatelja svojom jasnoćom ... Gotovo je nemoguće sažetije prikazati osnovne postavke kršćanskih odgovora na pitanje o ljudskoj egzistenciji bez da se u procesu izgubi dubina i širina te gotovo neiscrpna mudrost koja proizlazi iz naoko jednostavnih tvrdnji. /Iz predgovora hrvatskom izdanju/

Prevoditeljica knjige je dr. sc. Marina Miladinov, teološku redakciju potpisuje dr. sc. Lidija Matošević, a teološko-jezičnu lekturu Ruben Knežević. Cijena knjige iznosi 100 kuna.

ROBERT CHARLES SPROUL. Izabranici Božji. Osijek, Kršćanski centar »Dobroga pastira«, 2010., str. 198. Preveo s engleskoga Goran Bosanac. Teološko-jezična lektura Ruben Knežević. Urednik Jasmin Milić.

Nauk o predodređenju vezuje se za reformirano odnosno kalvinističko učenje, koje je tako nazvano po reformatoru Jeanu Calvinu. No predodređenje, odnosno učenje da je Bog od vječnosti izabrao pojedince za spasenje, prisutno je u kršćanskoj teologiji i prije Calvina, npr. kod Augustina, reformatora Martina Luthera i drugih. Iako se pod pojmom kalvinizam podrazumijevaju reformirane odnosno prezbiterijanske denominacije, on ipak označava mnogo više: to je čitav jedan teološki pravac koji danas nije prisutan samo u navedenim denominacijama, nego i u drugim protestantskim crkvama i zajednicama u većoj ili manjoj mjeri (...) Navedeno djelo na ozbiljan i stručan, a istovremeno i na svima razumljiv način obrađuje nauk o Božjem izboru u svjetlu Svetoga pisma te pomaže čitatelju razumjeti ono što kalvinisti doista vjeruju kada je u pitanju nauk o predodređenju odnosno izabranju. Vjerujemo da će ova knjiga pomoći i onima koji su kalvinisti i onima koji to nisu, prvim da učvrste svoje uvjerenje u suverenost Božju po pitanju spasenja grješnoga čovjeka, a drugima da dobiju ispravna saznanja o kalvinističkom učenju, što je preduvjet međusobnom razumijevanju i konstruktivnom dijalogu. /Iz predgovora hrvatskom izdanju/ Cijena knjige iznosi 40 kuna.

CONCILIUM na hrvatskome

Dvije izdavačke kuće, Ex libris iz Rijeke i Synopsis iz Sarajeva, koje već više godina objavljuju najvažnija i do sada kod nas neprevedena djela katoličke, pravoslavne i protestantske teologije, počinju od ove godine objavljivati najutjecajniji i najtiražniji svjetski teološki časopis Concilium. Između ostaloga, časopis stremi k autentičnoj Crkvi koja će voditi k ozdravljenju društva što je sastavni dio pripreve puta Kraljevstvu Božjem. Ta je potreba utkana u samoj njegovoj misiji, jer jedino kritičkim i autentičnim djelovanjem, čega kod nas toliko nedostaje, Crkva može ukazati na tekuće probleme i na njih, na svim razinama, primjereno odgovoriti i ući s njima u dijalog te se u tom dijalogu mijenjati. Svojim tekstovima i svojim pristupom želi doprinijeti dijalogu Crkve i društva, međureligijskom i međukonfesionalnom dijalogu, ali želi i udovoljiti potrebi konkretnoga čovjeka koji se pita o potrebi i smislu vjere u današnjem svijetu.

Časopis izlazi već četrdeset i pet godina pet puta godišnje na pet najrasprostranjenijih svjetskih jezika, njemačkom, engleskom, talijanskom, portugalskom i španjolskom (a do 2003. i na francuskom i nizozemskom), a ovim hrvatskim izdanjem započinje njegovo objavljivanje i na nekom od slavenskih jezika. Prvi broj na hrvatskome upravo je izašao iz tiska i s oduševljenjem je pozdravljen u crkvenim i teološkim krugovima u regiji.

Pokretanje Conciliuma predstavljalo je prekretnicu ne samo u teologiji, nego i u crkvenoj praksi 20. stoljeća. Časopis su osnovali vodeći teolozi tog vremena, ali i 20. stoljeća: Karl Rahner, Edward Schillebeeckx, Johann Baptist Metz, Hans Küng i Yves Congar. Časopis je posljednjih godina obrađivao teme kao što su: ženski glasovi u svjetskim religijama, kršćanstvo i demokracija, Drugi vatikanski koncil: zaboravljena budućnost, Islam i dr. Svojim znanstvenim, ali jednostavnim i vrlo čitkim stilom, otvorenosti i izborom suradnika i tema, Concilium nije samo namijenjen svećenicima i teolozima, već i ljudima raznoraznih uvjerenja, svjetonazora i vjeroispovijesti.

Časopis izlazi pet puta godišnje. Teme brojeva za ovu godinu su: Službe u Crkvi danas (upravo objavljeno), Biblija kao riječ Božja, Prirodni zakon, Ateizam te Oceanija i njezine domorodačke religije. U formatu je 15x24 cm i svaki broj ima 200 stranica. Cijena pojedinog primjerka iznosi 90 kn, a pretplata na svih 5 brojeva iznosi 300,00 kn. Sve informacije i pretplata na info@ri-exlibris.hr ili 051-336-459. (Z. Grozdanov/GC)

Duhovna misao

PROMJENE, UVIJEK PROMJENE

Promjene, uvijek promjene! Svijet se nikad nije mijenjao tako brzo, temeljito i sveobuhvatno kao danas, i nikad nismo više čeznuli za očuvanjem »status quo« po svaku cijenu. Najbolje to vidimo u činjenici da starimo, imamo sve više bora, sve lošiji vid i sve smo bolesniji, a reklame nas stalno pozivaju da dadnemo sve od sebe (i posebno novac) kako bismo ostali mladi i lijepi - po svaku cijenu. Ali te promjene, usmjerene prema starosti, upravo su ono područje koje nam najjasnije govori: nemoguće je ne mijenjati se! Promjena je neminovna. Starenje je nezaustavljivo.

I crkva je često mjesto gdje nas brinu promjene. Život je NEKAD bio tako lijep. Treba to zadržati. SADA je lijepo, samo ništa ne diraj! Kao da su promjene u crkvi bezbožne i nebiblijske.

Baš suprotno, promjene su neminovne. To mi govori i moje biće, koje se iz dana u dan mijenja i stari. Ali i Biblija sustavno i jasno govori ne samo o neminovnosti, nego čak i o nužnosti promjena u životu kršćanina. Ako smo iskreni, i mi u zajednici zapravo trebamo i želimo vidjeti promjene - naravno, one nabolje. Želimo vidjeti da se novi obraćenici mijenjaju, da postaju zreli. Ako nismo spremni na promjenu u navikama, tada samo rijetko vidimo da se takvi rezultati neće ostvariti.

U Ef 4,12-13 apostol govori zašto su promjene važne: da se sveti pripreme za izgradnju Tijela Kristova sve dok ne dostignu puninu rasta Kristova. Status quo u crkvi prvi je znak da ne živimo biblijski i da ne ispunjavamo Božju svrhu. Crkva, kao građevina u procesu izgradnje, uvijek raste. Možemo uživati u trešnjinom cvijetu u proljeće, ali ako cvijet ne otpadne neće biti ploda. Moramo zapaziti ovo: Promjene u okolini koje nas često nađu nespремne, zapravo su božanski podsjetnik da se i mi trebamo mijenjati nabolje.

Kako izgleda naš život u novije vrijeme? Jesmo li se promijenili nabolje ili smo ostali oni isti, stari od prije dvadeset godina? Jesmo li u čemu nadrasli sebe, stekli neku novu i bolju naviku, postigli neki neočekivan uspjeh, savladali neku novu prepreku i pobijedili u nekom novom izazovu? Rim 12,2b poziva nas na promjenu stava kako bismo mogli upoznati Božju volju.

Promjena nabolje nema kraja - nužna je i moguća cijeli život. Da! Čak se i u starosti kršćani mogu mijenjati. Dobro je naučiti da su vanjske promjene zapravo uvijek nove mogućnosti za duhovni rast i napredak. Jer vrijede ova pravila:

Sve što se rodi od tijela - umire; ono što je rođeno po Duhu dozrijeva i donosi rod.

Prirodni čovjek s vremenom otvrdnjuje, duhovni čovjek postaje mekšim.

Prirodno uspješan čovjek postaje egoist i paranoik; duhovno uspješan čovjek više i bolje služi;

Prirodni se čovjek boji promjena i pokušava ih spriječiti; duhovni čovjek vidi prirodne promjene kao nove mogućnosti za napredovanje u vjeri.

Vesna Brezović

Članke u rubrici *Duhovna misao*

možete redovito čitati na:

<http://www.baptist.hr/duhovna-misao>

Glas Crkve

ISSN 1331-4130. Godina XV, Broj 32, travanj 2010.

Osnivač i izdavač: Savez baptističkih crkava u Republici Hrvatskoj, Radićeva 30, 10 000 Zagreb, tel (+385 1) 4813 168, fax (+385 1) 4873 403.

e-mail: glascrkve@baptist.hr. Uredništvo: Giorgio Grlj, Ruben Knežević, Ksenija Magda, Toma Magda, Svjetlana Mraz, Željko Mraz. Glavni urednik: Ruben Knežević. Tehnički urednik: Teofil Dereta. Službena web stranica: www.baptist.hr. Tisak: TOP DAN d.o.o.

Dragovoljni prilozi uplaćuju se na žiro-račun Saveza baptističkih crkava u RH br. 2360000-1101525063, s naznakom »Donacija za GC«.